



VÁRNEGYED

A Budavári Önkormányzat lapja - V. évfolyam, 20. szám, 2000. november 17.

A tartalomból

Szociológiai Intézet

„Miképp definiálódik az élet, honnan kezdődik, hol ér véget? Van egy jogrend, egy morál, ami pillanatok alatt megszűnik. Ezek a már most is jelenlévő problémák a modern világ legfontosabb kérdései.”

(5. oldal)

A cirkusz körforgó korongja

„Kerületünk önkormányzata nemrégiben a fővárosi közgyűlés felé Tandori Dezső számára a Pro Urbe-díj odaítélését javasolta. Az interjú mellett olvasható, eddig még meg nem jelent versét a költő köszönetként lapunk olvasói számára írta.”

(6. oldal)

Akiért a harang szól

„Feltámad a szél. Szelíden, de a gyertyák lángját megcibálja, s ettől féldalasan égnek. Nem alszanak ki, nyújtózkodnak. Lobognak a csillagok felé.”

(8. oldal)

A bérlők feje fölül nem adható el a lakás

Közmeghallgatást tartott az önkormányzat

„Amíg én vagyok a polgármester, egyszer sem fordulhat elő, hogy a bérlők feje fölül eladják az önkormányzati lakásokat. Nem kerülhet külföldiek tulajdonába a Budai Vár” - jelentette ki a napokban megtartott közmeghallgatáson dr. Nagy Gábor Tamás a Budavári Önkormányzat polgármestere. Azt, hogy a bérlők jóváhagyása nélkül nem lehetséges az értékesítés, várhatóan rendszerben írja majd elő a testület. Úgy tűnik, hamarosan arra is mód nyílna, hogy a műemlék-lakásokat a bennük élők megvásárolják.



Dr. Nagy Gábor Tamás polgármester az elmúlt két év munkáját ismertette

Rendkívül sok érdeklődő érkezett november 9-én este a közmeghallgatásra. A Városháza aulájában hamar elfogyott a szabad ülőhely, ahogy mondani szokás: „még a csilláron is lógtak” az emberek. Jórészt egy széles körben terjesztett szórólapnak volt köszönhető a kiemelt érdeklődés. Ennek szerzői azt állították, hogy a bérlők megkérdezése nélkül kívánja értékesíteni az önkormányzati lakásokat a budavári képviselő-testület.

Ilyesmi sem most, sem pedig a jövőben nem következhet be - szögezte le mindjárt a fórum elején a polgármester. Dr. Nagy Gábor Tamás vezetésében emellett az elmúlt két év önkormányzati munkáját értékelte.

A legfontosabb eredmény, hogy az 1998 végén még félmilliárd forintot kitevő adósságot mára teljes

mértékben visszafizette a kerület. A jövőben esély nyílna arra, hogy a vagyontárgyak eladása helyett inkább azok ésszerű, jövedelmező hasznosítása legyen a jellemző. Idén az önkormányzat a vártnál több bevételre tett szert.

Ennek köszönhetően némi tartalékkal nézhetünk a jövő esztendő elé. Javítja anyagi lehetőségeinket az is, hogy a főváros szándéka: az ingatlanadó központosítása, nem sikerült. Ez évi 100-150 millió forintos forrást jelent a kerületnek. Az ingatlanadó mértéke jövőre csak a vállalkozások, üzlethelyiségek esetében emelkedik majd.

A többletpénzből jut majd a közalkalmazottak béreinek rendezésére. A szociális célokra fordítható források is bővülnek.

(Folytatás a 3. oldalon)

Talán nem esünk túlzásba, ha azt mondjuk: nem mindemapi helyzet alakult ki a Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének legutóbbi ülésén. A felújításokra, fejlesztésekre, valamint bérkiegészítésre fedezetet nyújtó költségvetés-módosítási tervezet másodszer sem kapta meg az elfogadáshoz szükséges minősített többséget. Vajon mi ennek az oka? A frakciók vezetőit kértük fel arra, hogy magyarázzák meg a történeteket.

Frakcióvezetők a költségvetésről

Giessler Éva alpolgármester, a Fidesz-MKDSZ frakció vezetője:

Hosszú idő után ez volt az első olyan költségvetési rendelet, melyben nem az önkormányzati adósság visszafizetéséről, hanem többletpénz elosztásáról volt szó. Az előterjesztéshez a MIÉP és az MDF-frakciója nyújtott be szám-

szzerű módosító javaslatokat. A legtöbb gond az MDF béremelési indítványával volt, mely jelentős mértékű kiadással járt volna jövőre is. Ha ezt elfogadja a testület, újra felborult volna a pénzügyi egyensúly. Ezért a Fidesz-MKDSZ frakció a MIÉP-pel közösen a közalkalmazottak számára azonos

mértékű, ám egyszeri juttatásban gondolkodott. Ez az, ami most felelősséggel felvállalható, ennyit bír el a költségvetés. A többi indítvány jó részét befogadta a polgármester. Ezért is érthetetlen az MDF-frakció tartózkodása, hiszen részben saját javaslataikra mondtak nemet. (Folytatás a 2. oldalon)

Frakcióvezetők a költségvetésről

(Folytatás az 1. oldalról)

Döntésük következtében a közalkalmazottak karácsony előtt már nem jutnak hozzá a nekik szánt kifizetésekhez. Késedelmet szenvednek fejlesztések, és olyan halasztáhatatlan munkák is, mint például a Logodi utcai leszakadt támfal helyreállítása. Remélem, hogy a 2001. évi költségvetés elfogadásakor már nem áll elő ponthelyzet. Mielőbb meg kell kezdeni az egyeztetéseket a kiadások sorrendjéről, a prioritásokról.

Névény Gábor,

a MIEP-frakció vezetője:

Akikre büszkék lehetünk! Ez a kommunista időkben elterjedt dícsősegtáblán olvasható felirat jutott eszembe akkor, mikor a legutóbbi testületi ülésen megszületett a költségvetés-módosítást ismételten elutasító név szerinti szavazás eredménye. A rendelet-tervezet egyik legfontosabb pontja az önkormányzat és intézményei alkalmazásában álló munkatársak illetményének egyszeri kiegészítése volt. Minderre pénzügyi helyzetünk kedvező alakulása lehetőséget biztosított. Am az elképzelés nem vált valóra, mert a szociális érzékenységükről oly sokszor és sokat beszélő képviselők lezavazták, illetve tartózkodásukkal nem támogatták az előterjesztést. Pedig mintegy 190 fő kaphatta volna kézhez az ünnepek előtt a jelenlegi fizetésük, és a jövőre várhatóan kötelező

40 ezer forintos minimálbér különbözeteinek négyszeresét. E szavazástól függött az is, hogy lesz-e a Logodi utcában új fogászati rendelő, vagy a bölcsődei dolgozók új munkaruhát kaphatnak-e. A nemmel, tartózkodással voksolóknak üzenem: próbálják meg egyszer ők is abból a jövedelemből eltartani családjukat, amelynek növelését megakadályozták. Magatartásuk arra utal, hogy a jövő évi költségvetés elfogadását is megpróbálják lehetetlenné tenni. Ez pedig működésképtelenné tenné az önkormányzatot.

Dr. Pósfai Gábor,

az MDF-frakció vezetője:

Az elmúlt egy-másfél esztendőben a polgármestert eredménytelenül próbáltuk rávenni arra, hogy a költségvetés kialakításánál, módosításánál, megfelelő időben érdemi egyeztetéseket folytasson frakcióinkkal. Pedig erre őt választási szövetségünk is kötelezi. A Polgármesteri Hivatal sem kezelte megfelelően javaslatunkat: nem, vagy csak késve végezte el a ráháruló szakmai munkát. Egyrészt ennek köszönhető a jelenlegi helyzet. Másrészt számunkra elfogadhatatlan az egészségügyi és szociális szféra alulfizetett dolgozóinak tervezett öt százalékos béremelése. Mi tizenöt százalékot szeretnénk elérni. Az érintettek is valószínűleg egyetértenek velünk ab-

ban, hogy ha másképp nem megy, ezt a költségvetés-módosítás elutasításával kell kikényszeríteni. Javaslattunk a költségvetés egészéhez képest elhanyagolható mértékű kiadással jár, amit egy valóban szociális érzékenységgel önkormányzatnak fel kell vállalnia. Ha nem veszik figyelembe indítványainkat, a 2001-es költségvetés is veszélybe kerülhet. Fájjaljuk azt, ami eddig történt, és reméljük: mindez jövőre nem ismétlődik meg. Ehhez azonban egyezséget kell kötni. Reméljük, a 2001-es költségvetés az ésszerű kompromisszumok költségvetése lesz.

Dávid Klára,

az MSZP-frakció vezetője:

Minden önkormányzatnak, így a miénknek is, számos olyan kötelezően előírt, és vállalt feladata van, aminek maradéktalanul eleget kell tennie. E feladatok azonban hosszútávon csak akkor teljesíthetők, ha a központi bevételek elosztásán túl a rábízott vagyonnal is megfelelően sáfárkodik a képviselő-testület. Mégpedig úgy, hogy eladás helyett lehetőség szerint a jövedelmező hasznosítást választja. Az MSZP-frakció már évek óta hiányolja a pontos vagyongazdálkodást. Folyamatosan jeleztük - egyelőre eredménytelenül - hogy nincs ismerete az önkormányzatnak a valódi vagyoni helyzetről. Mindmáig nem készült koncepció a vagyongazdálkodásról, hasznosításáról sem. Enélkül nem állítható meg a vagyongazdálkodás felélése. Márpedig azt, ami emiatt kárba veszett, később pótolni már nem lehet. Mi egy olyan költségvetésre várunk, ami a jövőt biztosítja, nem csupán a tűzőlő munkához nyújt fedezetet. Ennek

nem láttuk jelét a mostani költségvetés-módosításban sem, pedig több módosítási tétellel is egyetértettünk. Az előállt ponthelyzet azzal magyarázható, hogy a testületben régóta hangoztatott érveink jogosságát mások is belátták. Elképzelhető tehát, hogy ha nem változik a vagyongazdálkodási szemlélet, nem születik meg a 2001. évi költségvetés sem.

Gecse Gábor,

az SZDSZ-frakció vezetője:

A választáson szövetségben induló, a képviselő-testületben többséget alkotó pártok a költségvetési rendelet módosításakor szembefordultak egymással. Azok a képviselők, akik úgy érzik: érdekeiket, véleményüket a „kormánykoalíció” belül nem veszik megfelelően figyelembe, a jövőben is megakadályozhatják azt, hogy a polgármester elképzelései érvényesülhessenek. Ami történt, az egy alapvetően hibás önkormányzati működésre vezethető vissza. Hiba ugyanis az, hogy kerületünkben - az Országgyűlést utánozva - kvázi kormánypártokra és ellenzékre tagolódik a testület. A helyes eljárás az volna, ha a szakszerűsége, valamint a bizottságok munkájára alapozva születnének meg a döntések. Számos olyan alkalom adódik, amikor meg lehetne találni a közös nevezőt. Hiszen a képviselők véleménye legtöbbször nem a célkitűzések, hanem az odavezető út meghatározásában tér el egymástól. Frakciónk számára alapvető problémák miatt volt elfogadhatatlan a költségvetés, vagyis változatlanul hiányoljuk a megfelelő vagyongazdálkodási programot és koncepciót. Enélkül félt, hogy idővel minden vagyontárgyatól megválk, és emiatt működésképtelenné válk az önkormányzat.

(-más)

VÁRNEGYED

A Budavári Önkormányzat lapja.

Megjelenik havonta kétszer.

Megbízott szerkesztő:

Hardi Péter

Szerkesztőségi fogadónap: csütörtök.

Tervezés, nyomdai előkészítés:

Typo Art Studio Bt.

Felélős kiadó:

dr. Nagy Gábor Tamás,

a Budavári Önkormányzat

polgármestere.

Levélcíme: 1014 Budapest,

I. Kapisztrán tér 1.

Telefon: 458-3000, fax: 458-3081.

Nyomás: Apolló Nyomdaipari Kft.

1165 Budapest, Zsemlekes u. 25.

Felélős vezető:

Mózes Ferenc ügyvezető igazgató.

Tájékoztató az üzletek működéséről

Az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló 4/1997. (I.22.) számú kormányrendeletet több ponton módosította a 160/2000. (IX.21.) számú kormányrendelet, amely október 21-én lépett hatályba. A fontosabb változások a következők.

A kereskedőnek üzlete nyitvatartási idejét a belkereskedelemtől szóló törvény figyelembe vételével kell megállapítania, és a jegyzőnek bejelentenie. A már működő üzleteknek a rendelet hatálybalépését követően 30 nap áll rendelkezésükre a nyitvatartási idő bejelentésére. Kérjük ezt a kötelezettséget ne mulasszák el, mert a mulasztókkal szemben szabálysértési eljárást kell kezdeményeznünk.

A működési engedély adataiban bekövetkezett alábbi változásokat a kereskedőnek be kell jelentenie. A korábbi működési engedélyt be kell vonni, és az új adatoknak megfelelő működési engedélyt kell kiadni. Módosításnak minősül a kereskedő nevében, cégnevében történt változás, a kereskedő székhelyének, és statisztikai számjelmének változása. Egyéb változás esetén új működési engedélyt kell kérni.

Az engedély nélkül működő üzleteket a jegyző köteles bezáratni. A bezárást elrendelő határozat fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható. A kereskedőnek az árusítás helyén rendelkeznie kell az árusított termék eredetét hitelesen igazoló bizonylattal. Ha a bizonylatok őrzésének az adóhatóságához bejelentett helye nem az üzlet, akkor az üzletben a bizonylatok másolatát kell tartani, és ellenőrzéskor bemutatni.

A rendelet melléklete is módosult, számos új üzletkörrel bővült. Ezek közül a legjelentősebb, hogy a javító szolgáltatóknak is működési engedéllyel kell rendelkezniük. Ilyen tevékenység a lábbeli, bőráru, elektromos háztartási cikk, óra-, és ékszer, egyéb fogyasztási cikk javítása. A már működő üzleteknek hat hónap áll a rendelkezésükre ahhoz, hogy az új üzletkörökre szóló működési engedélyt megkérjék. Ha a kereskedő e határidőnek nem tesz eleget, az üzlet működési engedély hiányában nem folytathatja az engedélyköteles tevékenységet.

Igazgatási Iroda

A bérlők feje fölül nem adható el a lakás

Közmeghallgatást tartott az önkormányzat

(Folytatás az I. oldalról)

A rászorultak támogatásának növelése érdekében tervezik a népjóléti rendelet módosítását. Hamarosan átadják a Zsolt utcai új rendelőt, mellyel három-ötezer ember egészségügyi ellátása oldható meg. A polgármester a közterületek helyzetéről szólva elmondta: jövőre a mostani mellé egy újabb takarítógépet vásárol az önkormányzat. A Mátyás-templomnál kiépítik a térfelügyelő rendszert. Hamarosan hozzákezdnek a Corvin-tér végleges rendezéséhez. Ugyanez várható jövő tavasszal a Szentháromság téren. Az intézményeknél is előrelépés tapasztalható. Hozzábbátvon foglalkozni kell a kerületi Művelődési Ház felújításával. Elindult a Czákó utcai Sport- és Szabadidőközpont átfogó fejlesztése. Mindemellert jövőre folytatódnak a társasház-felújítási pályázatok, és több, önkormányzati tulajdonban lévő ház felújításához is hozzákezdnek.

Jó hír, hogy a kormány elindította a Sándor-palota rekonstrukcióját. Az épület korábbi funkciójának megfelelően miniszterelnöki palota céljára alakítják ki. A tervek szerint 2002 márciusában kezdődnek be a munkálatok. Kedvezőre fordult a Várbazár sorsa is. Hamarosan kiírják a nemzetközi tendert, a bérlők kihelyezése a vége felé közeledik. Továbbra sem tudni viszont, hogy mi lesz a kerület egyik „csúnya foltjának”, a Honvédelmi Minisztérium egykori épületének a jövője. A volt Budai Vigadó helyrehozatalára sincs pénz a 2001-2002 évi állami költségvetésben. A Halászbástya északi szakaszának megnyitásához még legalább háromszáz millió forintra lenne szükség.

A polgármester beszámolt arról is, hogy 100-110 millió forintot igényel jövőre a kényszerbérletek felszámolása. A Városházán további informatikai fejlesztéseket terveznek. Felméréseket végeznek arról, hogy a lakosság mennyire elégedett a Polgármesteri Hivatal munkájával. Elhangzott: sok probléma adódik a tömegközlekedés körül. A kerületi önkormányzat ezek megoldására nem jogosult, ám minden esetben továbbították a BKV felé a panaszokat.

A közmeghallgatásra írásban beadott kérdések zöme a bérlakások eladására vonatkozott. Azt, hogy a bérlő megkérdezése nélkül is lehet

önkormányzati lakásokat harmadik személy számára értékesíteni, egy, a polgármester által is „szerencsétlennek” nevezett új törvény teszi lehetővé. Kerületünkben viszont mindez másképp lesz. Ilyen eladásra akkor sem kerülhet sor, ha a bérlő elővásárlási jogával nem élt. Ezt hamarosan rendeletben írja majd elő az önkormányzat - erősítette meg a fórum elején elmondottakat dr. Nagy Gábor Tamás. A másik kérdés, ami a közmeghallgatáson megjelenteket leginkább érdekeltte, az volt: a műemléki védettség alá helyezett lakásokat miért nem vásárolhatják meg a bennük lakók. A Vári Lakosok Egyesületének vezetője azt állította: más városokban, így például Sopronban, a műemlék-lakások eladására már sor került. A polgármester szerint nem kizárt, hogy hamarosan kerületünkben sem lesz akadály a értékesítésnek. A műemléki felügyelőség elutasító álláspontja ugyanis részben megváltozott.

A szakhatóság korábban határozottan ellenezte, hogy magántulajdonba kerüljenek a Világörökség részét képező vári lakások - utalt vissza a múltra dr. Nagy Gábor Tamás. Egyebek mellett azzal indokolták döntésüket, hogy a bérlők nem tudják majd kifizetni a birtokukba került lakások karbantartási, felújítási költségeit. Az önkormányzat az utóbbi időszakban többször levélben jelezte a műemléki felügyelőség (OMVH) vezetőjének az érintett ingatlanokban élők vásárlási igényét. Végül - a közmeghallgatás napjának délelőttjén - a polgármester, valamint dr. Cselovszki Tamás, az OMVH főigazgatója között e kérdésben személyes találkozóra is sor került.

Itt, miként arról dr. Nagy Gábor Tamás a közmeghallgatáson tájékoztatást adott, a felügyelőség már nem zárta ki az értékesítés engedélyezését. Hamarosan a kormány elé kerül a műemlékvédelmi törvény módosítása. Ebben szerepelnek majd azok a jogi garanciák, melyek betartásával megteremtődnek a

feltételei a vári lakások magántulajdonba adásának. A folyamat legkorábban jövő év végétől indulhat útjára. A vásárlási kérelmeket egyedileg bírálja el a műemléki felügyelőség ajánlása alapján a kultuszminiszter.

Minderről, és a további részletekről az OMVH vezetője januárban lakossági fórumon ad tájékoztatást - tolmácsolta a főigazgató üzenetét a polgármester. Atgondoltan kell cselekednünk, mert a vári lakások iránt egyre nagyobb érdeklődést mutatnak tőkeerős külföldiek. Megjelenésük az árak emelkedéséhez, és Vár lakosságának nemkívánatos átrétegződéséhez vezethet - jelentette ki dr. Nagy Gábor Tamás. Ha egy külföldi ma Magyarországon ingatlanot vásárol, az illetékes önkormányzatnak nyilatkoznia kell arról, a vétel a köz érdekét sérti-e. „En minden esetben azt írom majd, hogy igen. A Budai Várnak ugyanis magyar kézben kell maradnia” - szögezte le végül a polgármester, akinek e kijelentését tapssal fogadták a közmeghallgatáson résztvevők.

Lakásokkal kapcsolatos bejelentés volt az is, hogy az önkormányzat ebben a választási ciklusban már nem tervezi a lakbérek emelését. A kerületi rendőrkapitánynak elsősorban a gyorshajtókkal és a hajléktalanokkal kapcsolatos kérdésekre kellett válaszolnia. Dr. Pap István kérte a lakosságot, ha bármit észlelnek, arról a lehető legrövidebb időn belül értesítsék a rendőrséget. A kérdések, felvetések másik része a Házgondnokság Kft. ügyvezető igazgatójához szült. Pilişy György elmondta: az önkormányzat „meghosszabbított kezeként” működő cég idén 1098 esetben végzett el a kerületben kisebb-nagyobb karbantartási, felújítási munkákat. A következő két esztendőben közel hátszázmillió forintot fordítanak a lakóépületek teljes rendbehozatalára.

A közmeghallgatáson többen észrevételezték, hogy elsősorban a Várban élők gondjairól esett szó, miközben a kerület öt negyedből áll. A polgármester elmondta: a közeljövőben mindegyik városrészben külön lakossági fórumot tart majd az önkormányzat. Az elsőre november 17-én este 18 órakor a Corvin téren, a Budai Vigadó épületében kerül sor. A rendezvényre várják az érdeklődőket.

(nánási)

Kopogtató

Színek és fények, formák és pillanatok. Eszközök ezek, amelyeket látó szemmel, értő kézzel tájakká, madarakká, vízekké, egyszóval természetvévára szol a művész.

Nekem meg, a kényelmes városinak nincs más dolgom, mint hogy fölbaktassak a Budai Várba, a Magyar Természetfotósok Szövetsége által rendezett kiállításra, s belefeledek az ajándékukba. A vizek fölött gomolygó sejtelmes hajnali párákba, a falevélen ülő esőcseppek fénytörésébe, a szelek gyalulta hőmézők végtelenjébe, a szalamandrák, gyurgyalagok színpompájába, a víz-esés mohalepte kövei között nyíló zergevirágba. Hogy közben magam is kedvet kapjak hátizsákot pakolni, bakancsot húzni, erdőben bókászni, tocsogókat kerülgetni, meredély szélén egyensúlyozni. Mert ameddigre mind a 120 képet végiggyönyörködöm, a mélyből persze a felszínre kerülkedik a hajdanvolt kirándulások emléke, amely ismétlést kíván.

A kiállítás megtekintése után azonban már másképp indulok a természetbe. Javuló látással.

Mert ezek a felvételek látni tanítanak. Észrevenni olyasmit, ami mellett korábban esetleg szem-telenül mentem el.

Most azonban még a Magyar Kultúra Házában szemlélődöm, s közben újfent meggyőződésemmé válik, hogy a művészet elengedhetetlen feltétele a szenvedély. Mert szükséges ugyan a felkészültség, a szabadidő, az anyagi lehetőség, hogyne volna szükséges. Amde nem elégséges. Tűz is kell ide.

A természet fotósának szenvedélyét leginkább talán a vadászéhoz lehet hasonlítani. A különbség csupán annyi, hogy lövése nyomán nem folyik vér, zsákmányát picinyke kalickába zárja, abban viszi haza, hogy az otthoni félhomályban életre kelte, újravarázsolja a pillanatot.

S még valami megérint a kiállításán, az, ami nélkül bizonyára egyetlen felvétel sem készült volna el. A természet szeretete. Amelyből táplálkozik a végtelen türelem. Kivárni a pillanatot, amíg a madár felröppen a fészkekből, a róka előmerészkedik a nyiladékból, a béka kidugja a fejét a pocsolyából, a pocok a fa odvából.

Amit - akit - viszont szeretünk, azt becsüljük, arra vigyázunk, azt óvjuk. Mindez ugyancsak ráfér az agyonhasznált, kizsigerelt környezetünkre, amely életterünk tágitásának áldatlan hatására folyamatosan szegényedik.

A természetfotósok művészetét egyben figyelmeztetés is. Arra, hogy elveszíthetjük azt, amit nem is ismerünk igazán. Az évmilliók alatt pompássá formálódott természetet.

Ok tehát kiáltanak, szavuk meghallása már a mi dolgunk.

Hardi Péter

Jávorka Sándor- lépcső

Egy-egy ismeretlen személyről elnevezett utcában bizonyára olvasóink is el szoktak gondolkodni azon, hogy ki is lehetett a hely névadója. Persze vannak közismert személyiségek, de olyanok is, akikről sohasem hallottunk. Ismereteink bővítését célozza sorozatunk, amelyben történet segítségével végigvesszük kerületünk utcáinak, tereinek névadóit.

A Lovas utat a Logodi utcával összekötő lépcsőt Jávorka Sándor geobotanikusról - született: 1883. március 12., Hegybánya, Hont vármegye, elhunyt: 1961. szeptember 28., Budapest - nevezték el. Jávorka Sándor folytatója és méltó kiterjesztője volt annak a nagy tudományos tradíciónak, amely a XVIII. századtól feladatául tűzte ki Magyarországnak természeti viszonyainak minél alaposabb megismerését. Egyetemi tanulmányait követően 1905-től a Magyar Népzéneti Múzeum Növénytarának munkatársa, 1934-től vezetője. 1936-tól a Magyar Tudományos Akadémia tagja, 1939-től egyetemi tanár. Flórakutatással foglalkozott, életcéljául tűzte ki a Kárpát-medence - a történelmi Magyarország - növényvilágának kritikai-értékelő feltárását. De a Balkánon is végzett gyűjtést. Az I. világháború alatt bekapcsolódott a Magyar Tudományos Akadémia által szervezett Balkán-kutató tudományos expedícióba. 1918-ban Albániában folytatott terepmunkát. Itteni gyűjtéséből is számos új, a tudomány számára még ismeretlen növényfajt határozott meg. 1924-1925-ben látott napvilágot a *Florae Hungarica*. Ehhez kapcsolódott néhány évvel később Csapody Vera rajzaival illusztrálva az *Iconographia Florae Hungarica* nagy leltára, több mint négyezer növény ábrájával és leírásával. Munkássága a szélesebb nagyközönség körében is ismertté vált a két világháború között. Nem utolsósorban az 1926-tól számtalan kiadást megért, Csapody Verával közösen készített „A magyar flóra” kishatározónak köszönhetően. Terepmunkája során számtalan növényfajt azonosított, róla is 40 növényt neveztek el. Rendszerező munkája mellett fontosnak tartotta szakterülete tudománytörténetének művelését is. Nagy elődjének, az 1757-1817 között élt Kitaibel Pálnak kéziratot, 15 ezer lapot tartalmazó herbáriumát sajtó alá rendezte. 1957-ben életrajzát is megírta. Jávorka Sándor tudományos munkásságát életrajzírója, Zólyomi Bálint egy tudománytörténeti kurzak kiemelkedő életművéként méltatja.

Pogány György

Átrendezi körülöttünk a világot

A Magyar Tudományos Akadémia várbéli intézetei közül az MTA Szociológiai Intézetével folytatjuk intézményeink bemutatását. Dr. Tamás Pál igazgatót elsőként az intézet létrejöttéről és a szociológiai kutatások kezdeteiről kérdeztük.

- A magyar szociológia a hatvanas években született újjá - jelentette ki az igazgató. - 1963-ban megalakult az MTA Szociológiai Kutatócsoportja, amely mostani helyünkön, az Uri utca 49-ben kapott helyet. Az intézet alapítója és első igazgatója Hegedűs András korábbi miniszterelnök volt. A kor ismert politikai figurái, közéleti személyiségei vették körül. Sokan közülük igazából akkor tanulták a szociológiát, hiszen Magyarországon az 50-es években nem volt ilyen képzés. Komoly kihívás volt számukra az akkori politika, mely előírta, hogy milyennek kell lennie a társadalomnak. A 70-es években némileg változott a helyzet. A pártállamnak már nem annyira az ideológiára, inkább adatokra volt szüksége. Az országban politikai küzdelem folyt a reformerek és nem reformerek között. A szociológia az előbbi csoport szövetségévé vált. Nagyon sok pénzt adtak arra, hogy terepmunkát végezzünk. Elkezdünk adatokat gyűjteni az országról. Mintegy száz falu, különböző nagyvállalatok felmérésére, életmód vizsgálatokra került sor. Magyarországnak társadalmi viszonyait akkoriban rendkívül részletesen feltártuk. E munkában az intézet meghatározó szerepet játszott. Szerencsénk volt abból a szempontból is, hogy a nyugatiakat érdekelte, hogy mi milyen „állatfajta” vagyunk. Eltérően a szovjet blokk más államaitól, nálunk a kormány megengedte, hogy a kutatások által feltárt adatok kikerüljenek az országból.

- Mi volt ennek az oka?

- A politikai vezetés úgy érezte: ez még belefér. Semmi titkos nem volt abban, hogy a száz község lakói például esznek-e, vagy sem rántott húst. Nem államtitkokról volt szó, hanem a falvak életét leíró adatokról. S mivel mi az a különleges hely voltunk, ahol az államszocializmuszt vizsgálni lehetett, a nyugati szakemberek - akik egyébként valójában nem ránk voltak kíváncsiak, hanem a szép nagy Oroszországra -, ide jöttek hozzánk, méricskéltek, meghívtak minket Amerikába. A magyar társadalomkutatás tehát kivételesen jól megélt abból, hogy a Kádár-rendszer volt a legvidámabb barakk.

- Hogyan élték meg a kilencvenes évek elején bekövetkező változásokat?

- A rendszerváltás utáni időszak

politikai vitái megosztották az intézetet. Olyannyira, hogy az végül kettészakadt. Egyik fele - a társadalompolitikai témákkal foglalkozó Társadalmi Konfliktusok Kutató Központja - a Benczúr utcába költözött. Az Uri utcában pedig a humán kérdések kutatása maradt. Többek között olyan témák, mint például a cigányság, az életminőség, a fiatalok, és a házasság. Évekig meglehetősen rossz viszony volt a két „tábor” között. Ekkoriban hívtak engem haza Amerikából, ahol tanítottam, hogy vezessem az egyik intézetet. 1998-ban az Akadémia úgy döntött, hogy a régi sebek behegedtek, újból egyesíthető a kettészakadt intézmény. Ez probléma nélkül lezajlott és azóta feszültségek nélkül működünk.

- Milyen fontosabb feladatokat lát el a tudományág a mostani időszakban?

- Az egyetemeken a rendszerváltás után ugrásszerűen megnőtt a szociológus hallgatók száma. Az itt tanító szakemberek már nem értek rá arra, hogy részt vállaljanak a nagy kutatásokban. Ugyanakkor egyszerre kidobhatóvá vált a 70-80-as években gyűjtött sok-sok adat. Hiszen megszűnt az akkori társadalom. Az új viszonyokról viszont nem voltak megfelelő adataink, elemzéseink. E téren abszolút hiány keletkezett. Ráadásul az Európai Unió és más nemzetközi szervezetek olyan adatokat kértek országunkról, melyek segítségével össze lehet mérni minket a fejlett

világgal. Mindehhez elég sok támogatást kaptunk. A szociológia ezért nem pénzihiánnyal küszködött, mint mondjuk más társadalomtudományi területek, hanem az igények szerinti feladatok pontos teljesítése terén voltak elmaradásaink. A kilencvenes évek másik fontos feladata volt, hogy a magyar társadalom számára egyfajta „nyelvet” adjunk, melynek segítségével képessé válik önmaga problémáinak értelmezésére, megfogalmazására. Ez a nyelv korábban lényegében nem létezett. A szociológia, más tudományokkal együtt ezen a helyzeten próbált segíteni.

- Miként épül fel az Ön által vezetett intézet?

- Eltérően más kutató helyektől, nálunk nem osztályok, hanem műhelyek találhatók. Tulajdonképpen úgy működünk, mint egy kisvállalkozásokból álló hálózat. Az intézet adja az infrastruktúrát, és felügyeli a pénz felhasználását. Mindez nagyon rugalmassá teszi tevékenységünket.

- A műhelyek milyen szempontok szerint választanak maguknak kutatási irányokat?

- Műhelyeink általában egy-egy erős egyéniség köré csoportosulnak. Az ő érdeklődésükből természetesen következik a kutatás témája. Így például a már visszavonulóban lévő Hankiss Elemér és a hozzá kapcsolódó életminőség kutatások hosszú évek óta zajlanak. Vagy említhető másik kiemelt kutatónk, Losonczy Ágnes, aki az egészség-betegség probléma szociológiai vetületét vizsgálja. Szintúgy érdeklődési körünkbe tartozik, hogy hogyan, és mitől újul meg a gazdaság. Ezt a kérdést - melyet innováció kutatás-

Kard és koszorú

A Hadtörténeti Múzeumban a millenniumi év alkalmából nagyszabású kiállításra kerül sor ez év november 16. és 2001. december 15. között. A „Kard és koszorú” címmel megrendezendő tárlaton államiságunk ezer esztendejének katonai jelképeit mutatják be a honfoglalásról napjainkig.

A kiállítás gerincét a mindenkori állam jelképeit hordozó és önmagukban is a fegyveres erők alapszimbólumaként megjelenő zászlók alkotják. De láthatjuk majd többek között a katonaság olyan fontos tárgyi jelképeit is, mint a kard, szablya, sisak, pajzs, buzogány, öv, jelvények. A Hadtörténeti Múzeum elsősorban az állandó hadsereg korának emlékeit gyűjti, ezért mindenekelőtt az 1715 utáni korszak relikviái szerepelnek majd a tárlaton.

A kiállítás nagy egységre oszlik. A X. század végétől a XVIII. század elejéig tartó rész az államalapítás körüli időszak régi és új jelképeit, a lovagság harci-használati tárgyait, a törökellenes háborúk és a Rákóczi-szabadságharc korát mutatja be. A XVIII. század eleje, XIX. század vége az állandó hadsereg kialakulásának kora. Külön látható az 1848-1918-ra, valamint az első világháború végétől napjainkig tartó időszakra vonatkozó kiállítási anyag. A tárlatot kísérő kiadványok nemcsak a magyar közönség, hanem a külföldi látogatók számára is megismerhetővé teszik a bemutatott jelképeket és ezek történelmi hátterét.

(kérés)

a biológiai forradalom

nak hívnak - sok száz vállalatnál vizsgáltuk.

- Csak Magyarországra terjednek ki ezek a munkák?

- Általában igen. De részt veszünk olyan nemzetközi kutatásokban is, mikor több országgal együtt vizsgálunk meg egy kérdést, majd az adatokat összehasonlítjuk. Ilyen volt például a Határokon átvéő ökológiai konfliktusok című uniós program. Komoly, ide illeszhető ökológiai konfliktus volt Bős-Nagymaros. Az ezzel kapcsolatos munka volt az első olyan vizsgálat, amelyben Szlovákia is részt vett.

- Mi volt ennek a kutatásnak a célja?

- Részben arra kerestük a választ, hogy miért nem jöhetett létre sikeres magyar-szlovák együttműködés ebben a kérdésben. Tehát nem állásfoglalásra törekedtünk, hanem megpróbáltuk elősegíteni a megoldást. Eközben olyan elméleti kérdésekkel is foglalkoztunk, mint például az etnikai hovatartozás és a környezet-értékelés összefüggése. Ez többek között azt jelentette, hogy megkérdeztük a dunaszerdahelyi magyarokat, szlovákokat és a pozsonyi szlovákokat, félnek-e az árvízről. Kiderült, hogy az ugyanabban a városban élő magyarok és szlovákok teljesen más képp viszonyultak ehhez. A magyarok féltek az árvízről, a szlovákok nem. Kiderült: a természeti környezet érzékelését olyan tényezők is befolyásolhatják, mint például az etnikai kondíciók.

- A szociológiának csak az a feladata, hogy ezeket a tényeket feltárja vagy a miértekre is választ keres?

- Hát az igazi kérdés a miért. Az már nem annyira, hogy mit kell csinálni. Azt a szorgalmas szociológus házi feladatként kitalálja. Van, amikor megkérdezik a véleményét, van amikor nem.

- Az intézet feladatainak melkora részét teszik ki a külső megrendelések?

- Vállalatoktól származó megrendelésünk egy-kettő ha akad. Ez nem azt jelenti, hogy a gazdasági elitet nem érdekli, hogy mi mit csinálunk. Néhányunknak kifejezetten jó kapcsolata van velük és ők hajlandóak bizonyos munkáinkat támogatni is. Az állam gyakrabban jelenik meg a megrendelők között. Emellett sok hazai és nemzetközi pályázat adódik. Ezek oly sok lehetőséget nyújtanak, hogy szinte csak saját képességünk és morális integritásunk a határa annak, hogy mennyi feladatot vállalunk fel. Több olyan megkeresésünk is van, aminek már nem tudunk eleget

tenni, bár fizetnének a munka elvégzéséért.

- Milyen forrásokra számíthat az intézmény költségvetése?

- A rezsit és a fizetéseket az Akadémia finanszírozza. A kutatási pénzek fedezetéhez, illetve minden egyébhez a szükséges forrásokat pályázati úton szerezjük meg. Viszonylag ritka az úgynevezett gazdasági szponzoráció.

- Intézetük mennyire nyitott a laikus érdeklődők számára?

- Elvben minden rendezvényünk nyitott bárki számára, bár többségük meglehetősen szakmai jellegű előadásokból áll. Persze ezek jórészt a minket körülvevő napi problémákról szólnak. A következő konferenciánk témája például a romániai magyar társadalom helyzete lesz. Székelyföldi kutatókkal együtt készítettünk mérleget arról, hogy mi történt a rendszerváltás alatt szülőföldjükön. Sokszor látogatnak meg minket újságírók, és a társadalmi kérdések iránt érdeklődő értelmiségiek. Az intézetben bárki felvilágosítást kaphat arról, hogy a következő hetekben, hónapokban milyen vitákat rendezünk a különféle társadalmi kérdésekről.

- Milyen nyomtatott fórumokon lehet nyomon követni az aktuális kutatásokat?

- Több folyóiratunk van. Így például a Szociológiai Szemle, a Kultúra és közösség. Kiadunk évkönyveket, de hamarosan lesz web oldalunk is. Ez nem csak általános információkat tartalmaz majd, hanem tanulmányokat, és programjainkat is.

- Végezetül a jövőről kérdezném. Milyen tervekben, elképzelésekben dolgoznak?

- Két új programunkat emelném ki. Az egyik az információs társadalommal, tehát a számítógép szülte világgal kapcsolatos. Ennek felépítését vizsgáljuk, és azt, hogy miként képes a társadalom ezt a fajta tudást használni. A másik téma nálunk talán még bizarrnak hat. Arról a folyamatról van szó, amit biológiai forradalomnak nevezünk. A klónozásról, a béranyaságról, és még sorolhatnám. Mindehhez hihetetlen tömegű társadalompolitikai, jogi, morális következmény járul, ami teljesen átszabja majd a világot körülöttünk. Miképp definiálódik az élet, honnan kezdődik, hol ér véget? Van egy jogrend, egy morál, ami pillanatok alatt megszűnik. Ezek a már most is jelenlévő problémák a modern világ legfontosabb kérdései. Olyan kérdések, melyekre mihamarabb megnyugtató választ kellene találnunk.

Lantos Anikó

Régiekre emlékezve

Feszty Masa festőművész

Negyedszázada még itt volt köztünk a Várban, mégis kevesen ismerték őt. Visszavomultan és csendesen élt Dísz téri lakásában. Ki is volt Feszty Masa, a tehetséges festő, aki addigra már jelentős életművet tudhatott maga mögött?



Jókai Mór a sváb-hegyi kertben a kis Feszty Masával és a napszámosokkal

Feszty Árpád lánya és Jókai Mór unokája volt. 1895. január 31-én született Budapesten. A keresztségben a Mária nevet kapta, de kezdettől fogva Masának hívták. Édesapja Feszty Árpád volt, a Körkép festője, édesanyja Jókai Róza, Jókai Mór fogadott lánya, maga is tehetséges festő. A Feszty család a csallóközi Ogyalláról származott. A család Árpádon kívül még egy művészt adott az országnak. Az idősebbik fiú, Adolf sikeres építész volt. Feszty Árpád a híres körképen, „A magyarok bejövételén” kívül megfestette a „Bánhidai csata” képét. Golgotája is közismert, és az Operaházban valamint a királyi palotában is készített freskókat. Az édesanya, Jókai Róza tulajdonképpen Jókainé Laborfalvy Róza unokája volt, akit a Jókai házaspár mint leányát fogadott örökbe és nevelt fel. Az ő festői pályája is ígéretesen indult. Táj- és arcképeket festett, kiállításai voltak, de férjhezmenetele után abbahagyta a festést. Feszty Masa tehát beleszületett a művészet légkörébe, öröklőlvén apja és anyja tehetségét. Első tanítója édesanyja volt, majd az Iparművészeti Főiskolán Szablya-Frischauf Ferencről tanult festeni. Tudását aztán Münchenben és Firenzében tökéletesítette. Édesanyjával sokat járt külföldi képtárakban, főleg Olaszországban, nagy hatással voltak rá Botticelli, Fra Angelico és Lippi művei. Legelső kiállítása 1915-ben volt Firenzében, „Alvó Vénusz” képe keltett itt feltűnést. Az édesapa, Feszty Árpád ezt már sajnos nem érthette meg, 1914 nyarán meghalt. Első magyarországi kiállítása az Ernst Múzeumban volt 1922-ben, ugyanott 1928-ban és 1931-ben kollektív kiállításon vett részt. Rendszeres szereplője volt a Nemzeti Szalon, a Műcsarnok és a Szinyei Társaság kiállításainak, valamint hazai és külföldi egyházművészeti kiállításoknak is. Portréképei közül anyjáról és Kallós Ede szobrászról készült műve a Nemzeti Galériában látható. Kompozíciói harmonikusak, tájképei bensőségesek, művészetére erősen hatott az olasz cinquecento. Az 1940-es évektől kezdve csaknem kizárólag vallási témák foglalkoztatták. Első főoltárképét a Budapest-törökőri Kis Szent Teréz templom számára festette. Négy évtized alatt szentképek százait festette, népszerűsége nem csökkent. Életműve Magyarország számos templomában és egyházi intézményében fellelhető. Érthető módon az ötvenes, hatvanas és hetvenes években hivatalosan nem sok szó esett róla, hiszen egyházi festőnek tartották és nem prolengálták. Egyéniségének is a csendes munkálkodás, a szerénység, nem pedig a hivalkodás felelt meg. Finom volt, átszellemült és légies, akárcsak a szentek, akiket megfestett. Nem ment férjhez, hajadon maradt. Mindig segített a rászorulóknak, embereknek és állatoknak egyaránt. Házába fogadott gazdtalan kutyát, cicát, beteg madarat.

1962-63-ban Clevelandben ima- és énekeskönyv jelent meg az ő illusztrációival. Megfestette Árpád házi Szent Margit képét és Mindszenty portréját. Számos műve nyomtatott szentképként van forgalomban. Amilyen csendben élt, olyan csendben távozott is közülünk 1979. március 1-én, 84 éves korában.

dr. Reisinger Frigyesné

A cirkusz körforgó korongja

Beszélgetés Tandori Dezső íróval

Tandori Dezső irodalmunk egyik legkülönösebb alakja: költő, író, nagyszerű fordító és esszéista. Nagy felfedező: jeles elődeit és kortársait ásta ki a feledés homályából, senki nem írt olyan szépen József Attiláról, Pilinszkyről, Jékelyről, mint ő. Több évtizede, hogy vak madarak mentésére szövetkezett, és sokan azt hiszik, hogy emberkerülő. Pedig remek társalgó, bölcs vitaközö.

Negyven éve, hogy első versei megjelentek. Kerületünk önkormányzata nemrégiben a fővárosi közgyűlés felé Tandori Dezső számára a Pro Urbe-díj odaítélését javasolta. Az interjú mellett olvasható, eddig még meg nem jelent versét a költő köszönetként lapunk olvasói számára írta. A megtett útról, múltból és a jelenről beszélgettünk Tandori Dezsővel a délelőtti csendjében.

- Előbb szeretett otthonodról kérdezlek: mióta laksz az első kerületben?

- 1938. december havának 9. napja óta. 8-án születtem a Vöröskereszt kórházban, azaz a mai Sportkórházban.

- Mire emlékszel gyermekkorodból? Hogyan fedezted föl a környéket?

- Anyámék szánkón húzogatnak a Duna-part mára eltűnt szép vaskorlátjai mentében. Emlékszem még arra is, hogy ránk omlott az ostromban a ház jó része. A háborúban megmásztam az Alagút hegymagas torlaszát. Mögöttem halottakat, dögtetemeket találtam, aknák közt mászkáltam barátaimmal (vagy apámat kerestem meg, aki ott bújt meg „kis robot” elöl). A Krisztina, az Attila, a Petőfi iskolák tanulója voltam. Első versemet egy márciusi pályázatra még mint titkos költő, a Váralja utcán vittem. Napi 30 kilométereket gyalogoltam. Apámék minden hétvégén a Várba vittek városnézésre. Hatvan-kettedik éve itt élek. Ez már patrícius-féle kor.

- Van-e kedvenc házad, parkod, öreg fád?

- Minden kényszer-kivágott gesztenyefa a kedvenc fám volt. A madaraim jeltelessé vált sírjai fölül boruló gesztenye azonban számomra a legkedvesebb. Az előttük kialakított, remélem, majd el nem tűnő park a kedvencem. A Lánc-hídra, az Országházra, a Margit-szigetre látok mindig a gyérülő lombokon át. Kedves házam „a mi házuk” úgy értem: kapualjunk hűse, lakásunkban a polcok, a könyvhalmok, a csapvíz... Kár, hogy a távfűtés

vezetékéhez hasonlóan nincs a lakásban „borkábel” is. Ha lenne, akkor tán már annyit se sétálnék, mit manapság.

- Mikor kerestelek, éppen a németekkel forgattál filmet: a Lánc-hídról. Ők vagy te ajánlottad Széchenyi öreg hídját?

- A németek kerestek meg. Az 1992-es frankfurti könyvvásár dolgában eléggé mostohán bántak el velem. Sebaj, én sem vágytam oda, ám egy novella-antológiának (Kettenbrücke) az én kis első kerülettel is kapcsolatos emlékezésem adta meg a címét, ekképpen jött a stáb. De én már nem szeretek semmi ilyesmit, tíz év alatt „kiszerepeltem” magam, mostanság találkozás-időpontot is keser-

vesen beszéllek meg bárkivel. Ötvenezer oldal prózát fordítottam. Mindig másokra kellett ügyelnem (az írókra), manapság remekül kibírom „Zen-buddhista”, azaz fél-tétlenségben is az időt.

- Barátaid közül lakik-e valaki az első kerületben? Híres ember? Költő? Vas István nem messze élt tőled, nem futottatok össze séta közben?

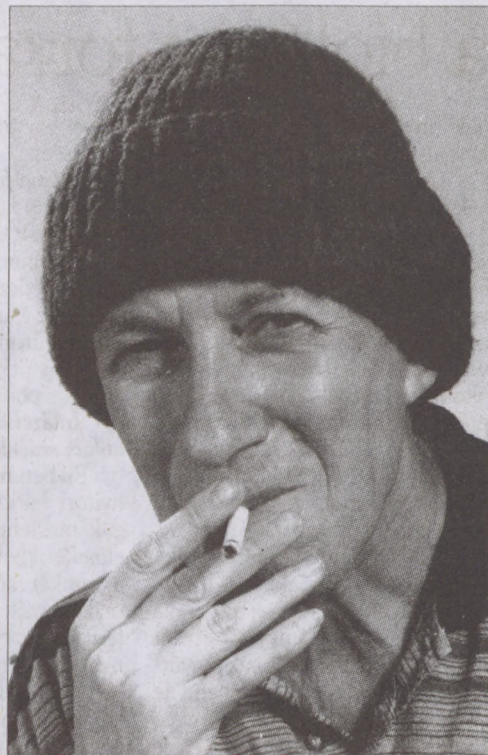
- Sajnos, barátaim közül a legtöbben már kihaltak innen. Nagy kár, hogy Kálnoky Lászlóhoz már nem járogattam fel. De itt volt nekem

Ottlik Géza, a legnagyobb mester (nekem az). Vele atlétikai versen-

nyekre mászkáltunk, könyvét - Iskola a határon - a Horváth-kertben vettem meg, a Vérmezőn olvastam először... Sokat ültünk a tabáni teniszpálya lelátóján. Hogy az vagyok, „aki” vagyok, komoly részben neki köszönhetem. Erről sosem szűnök meg írni. Vas Istvánékkal is összejárogattunk egy időben. Nemes szív volt, megértette, hogy később én már nem maradtam ilyen összejárós. Ottlikkal nagy éjszakai telefonokat bonyolítottunk a számomra keservesebb 80-as években, az ő betegsége idején. Vas az Európa kiadónál volt atyamesteri gondozója munkalehetőségeimnek. Nemes Nagy Ágnes, első és alapvető „tanárom”, régebbi lakásából a Várra látott. Emlékszem, a jószagú Nyugat-könyvekkel a Vérmezőn át tértem haza tőlük többször is. Lengyel Balázs, Mándy ücsörgött ott még késő estig. Mészöly Miklós, aki Wébereshez elvitt aztán; pár tucatnyi találkozás erejéig Pilinszkyvel az abszolút költővel is összesodrótam. És ahogy a könyvekkel, úgy tértem később egy-egy sérült madárral haza. A legizgalmasabb dolgokban nincsenek különbségek, sőt!

- Hogyan kerültek hozzátok a verebek, ezek a pici kedves madarak?

- A verebek úgy kerültek hozzánk, ahogy egy hetilapban



Tandori Dezső: Se megsértett, sem meg nem értett művésznek nem tekintem magam.

Tánczos Múterem felvétele

Tandori Dezső Kosztolányinak

(Egy-szál éned hiába két én:
- a rím legvégül jön! A végén.)

Vár-alján, a Logodi utcán
ezt a kellelten cigarettám
kényszeredetten elhajítom,
valaki még felszed ilyet tán.

Jobb lesz nélküle, abba bízom,
pár jegyzet támad lap papíron,
s meglátogatom régi kocsmám,
s minden teendőmet leírom.

Jaj, teendők, köznapi bendők,
bödönök, lappangók s kelendők,
van-e még türelmem leülni,
gyűrűkélve egy zsebbéli kendőt:

csomója hol? Mit kell kerülni,
mit hajhászni? Nincs ily terülj-ki-
asztalka. Széllel tovalengők,
lomb-hulltok, így kell hát elülni,

se mint a szél, se mint amit visz,
és marad mégis: valamit hisz
a kőszás, aki megkerülte
kerületét... s ez: MEGKERÜLTE.

Nem kergül képzetekre, ürre.
Tudja már: ott is van, meg itt is.
Decembere tart rá nyilat.

most megírtam. A „Madárkirály” (én veréb-royalista vagyok) megfelelőnek vélt minket, hogy pusztulásra ítélt vak, santa, ellőtt szárnyú, fészekből kipotyant madarait ránk bízta. Huszonnegyedik éve megy ez így. Most éppen - Mándy figurájáról neveztem el - az egy szál Tótyi él itt csak. Épp a karom tépi, ahogy gépelek, annyi baj legyen. A madarakkal egészen megváltozott az életem. Nem követtem a magyar író-kirajzást (Németországba), de hát én olyan alkat vagyok, akinek kell a honi talaj. Nekem ez kell itt, ami a tájban adva van, ezzel szerves az időm, a mozgásom. A madarakkal ugyanúgy, mint a sokféle műfordítással további világok tárulnak elém. Fajok, nyelvek, tájak határain át.

- A Vörösmarty verspályázat egyik kitiintetettje vagy. A nagy költő tragikus életéből mi ragadott meg?

- A Vörösmarty pályázatot nagyon komolyan vettem. Olyan ez, mint amikor egy lovat fölkészítenek egy nemes versenyre. Kár, hogy a költészethez is oly kevesen értenek, így nem merném elmagyarázni, szerény műveimben mik voltak a magamra vállalt nehézségi fokok... Vörösmarty nekem nem egyszerűen nagy költő, nem csupán tragikus ember: nekem ő szentség, evidencia.

- Vers, próza, fordítás, rajz: ennyi minden hogyan fér meg egy emberben? Egyik nem megy a másik rovására?

- Nem mennek egymás rovására, és mulatságos köztük az arányrendszer. Ezen az őszön a versek-

kel boldogultam a legjobban. Színes krétákkal alig rajzoltam. A próza fordítást illetően a „hiperkönyvek” fordítása után munkanélküli lettem. A vallomásos próza-tárcaíráshoz majd vissza kell jönnie a kedvemnek. Ez így hullámzik. Sajnos, drámai antitalentum vagyok, így sosem leszek jól kereső író (tévé, film). Nem is bírnám a nyüzsgést. Már minden órám felől én szeretnék határozni. Három hétre előre nyugtalanít, ha valami programom van. Aztán igen jól érzem magam a másik félel, de mégis... Ilyen állatfaj lennék...

- Ha a Vigyázz magadra... című válogatott verseskötetedet nézem, 40 éve jelennek meg írásaid. Hogyan tekintesz vissza az elmúlt évtizedekre?

- Negyven éve írtam első, ma is elemien vállalható versemet. A Töredék Hamletnek című kötetben található. A versnek igen sok válfaját, módozatát kipróbáltam már. Azaz, lásd „Madárkirály”, a képvés, az aforizmavers, a zenkoan, a haiku, a szonett, a ballada, a szabad vers, a mókavers stb. próbált ki engem. Az elmúlt évtizedekre legalább kétféleképpen tekintek vissza. Egyrészt elmúlt életem java része. Tematikusan könyvet, újat, már csak kettőt, hármat tervezek. Racionalista vagyok, ezt nem is mondtam még, javíthatatlanul racionalista minden „titkos” áramlatok mellett... Csak csodának tekinthetem, hogy oly különféle evilági korszakokban annyi mindent „sikerült” megcsinálnom. Ezek a munkák megjelentek, olvashatók, ki-ki azt kezd velük, amit akar. Sem megsértett, sem meg nem értett művésznek nem tekintem magam. Írátták át velem már könyvem címét a 60-as, 70-es évek fordulóján. Volt olyan is, hogy betiltottak. Volt műfordításom, rendes honoráriumom. Manapság rengeteg munkám jelent meg, könyvem, újrakiadásom, katalógusom... és tragikusan alacsony honoráriumokban van többnyire részem. A Nagy Gazdasági Világkörüforgásnak a magamféle író is „kisodortja”. De hogyan mondja az Ottlik egyik regényhőse, figurája: Waugh? A körforgó korong közepén a cirkusz fizetett emberei állnak stabilan. A felkapaszkodók egy idő múlva vagy ezek közé jutnak, vagy lerepülnek. Maga, barátom, - így Waugh -, üljön szépen a nézőtéren, nézzen ki szerzetesi zugából; maradjon ennyi. Jó magam, talán már van mire föl, szintúgy ezt teszem. Csak munka legyen, egy kis verébjárás... Kosztolányi-járás... Ottlikról-írhatás... Legyenek, akikkel egymásnak oda-köszönünk.

Fenyvesi Félix Lajos

Virtuóz ötletek, mesterdarabok

Solti Gizella a Budavári Kárpitműhelyben

A Budavári Kárpitműhelyben egy nagyszabású kiállítás látható. Ezúttal Solti Gizella, a kárpitművészek egyik legkiválóbb és legszuverénebb alkotója mutat be egy remek válogatást. Művei különleges alkotások.

Solti Gizella a kiváló képzőművész kárpitjai - gobelinjei -, papírplasztikái, rajzai, vázlatai - a legtradicionálisabb megoldásoktól a legmeghökkenőbb verziókig mutatnak egy kiváló mustrát. Solti Gizella intellektuális lény, érzékeny, befelé forduló, impulzív szellemisége izgató és lebilincselő hatású. Szövése bravúros és virtuóz, de anyag és formaválasztásában és tartalmi elképzeléseiben is rendszeresen meghökkenítő ötleteket, sajátos megoldásokat produkál.

Amikor hagyományos szövésmodot alkalmaz, sokszor kettőzi műve-

it. Kisebb gobelinjeit sokszorozza, sorozatokat hoz létre, ismételi. A művész különös vidámsággal és biztossággal nyúl más anyagokhoz. Papírplasztikái, színezett újságkivágásai üdítő színfoltok és finom mesterdarabok. Mindegyik műve között egy különös összefonódás, összekapcsolódás, összecsengés érződik. Ez Solti Gizella differenciált és önmagához hű személyisége, kalandozó kedve, szuverenitása, amely a külső impulzusok mellett elsősorban saját szellemiségéből fakad.

Külön aktualitást ad a bemutatónak a Szépművészeti Múzeumban megrendezésre kerülő Kárpit című nagyszabású kiállítás. A tárlat előkészületeivel kapcsolatos munkát a Magyar Kárpitművészek Egyesülete és a Szépművészeti Múzeum munkatársai végzik el. A kiállítás jövőre a Tavasi Fesztivál nyitó rendezvénye lesz. Az itt látható nemzetközi



anyagot öt - három külhoni és két hazai - tagú zsűri bírálja majd el. A zsűritagok látogatást tesznek a Budavári Kárpitműhelyben is. Solti Gizella kiváló munkái feltehetően érdeklődést keltenek majd mind a hazai nézőközönség, mind a nemzetközi zsűri tagjaiban.

Jóry Judit művészettörténész

Aki ellátogat a Várfok Galériába, hogy modern, kísérletező képzőművészeket ismerjen meg, az nem csalódik. Mindig talál kedvére való képet, grafikát, sőt, olyan installációt is, amivel szívesen vitatkozik.

A most bemutatkozó Szotyory László festőművész Kolozsváron született. 1970 óta él Magyarországon, '83-ban fejezte be tanulmányait. Fő ihletője a természet, a romantikus hangulatok megfogalmazása. Kevés színből építi fel képeit; sokszor fest sorozatokat, alaposan körbejárja mondanivalóját.

Sötét vízesés című képe az egész

Sötétből a fénybe

Szotyory László és Nyári István kiállításáról

kiállítást összegezi. A képfelet legnagyobb részét a fekete színek uralják. Egyetlen fény, a lezúduló víz tompa ezüstféhére világol vékonyka sugárban. És a többi, a fölfeszített vászonra festett olaj is ezt a lobogó sötétet mutatja, kevés szavú tömörséggel. A Vízpart a derengő reggelen tündököl. A fák bársnyos lombja, mint könnyű zöld függöny libben föl, az Ut az erdőben a beszűrődő szikrázó fényben szinte föl-emelkedik...

Szotyory nem csupán használja az elmúlt korok festészeti irányzatainak kedvelt témáit, hanem ki is használja őket. Folytonos vibrálásnak lehetünk szemtanúi, képein minden mozog, él, lüktet, a fény felé igyekszik. A művész következetesen halad közel másfél évtizedes pályáján, ez adja fontos, különleges helyét a kortárs magyar festészetben.

A szomszédos XO Galériában Nyári István kiállítása látható. Nyári az Iparművészeti Főiskola reklámgrafika szakán végzett, 1978 óta más műfajokban is szívesen kipróbálja tehetségét. A fekete-fehér felületeken egy-egy színes kidolgozott részt nagyt ki. A fél falat betöltő hatalmas képektől a miniatűrökön át fvel a most látható, többnyire új munkákat bemutató tárlat. Gyönyörű österebélyű fák a parkban, őzek legelésznek szelíden, a közelben szerelmespár búcsúzkodik, s mindez végtelen precizitással megfestve...

Mellette, szinte ellentétként, tetovált testeket látunk a finom szövésű tenyérműveken. A képeken kívül remek kollázsokat is bemutat Nyári István. Mondhatni, amit talált, mindent összeapplikált: fa, fém, kő, üvegragasztásból áll össze a remek kompozíció. Teremtő képzelete minden lehetőséget megragad, hogy hiperrealista képekkel és lim-lom-üzenetekkel mondja el gondolatait.

A Várfok utcai Galériák kiállításai november 25-ig látogathatók.

F.F.L.



„Béke poraikra...”

Dokumentumkönyv a katonasírokról

Így a halottak napja tájékán emlékezünk meg azokról az elhunytakról, akiknek sírhelyét hozzátartozóik nem tudják felkeresni, mert több száz kilométerre otthonuktól estek el. Nagy számban vannak olyan a II. világháborúban elpusztult katonák, akik ismeretlen helyen nyugszanak. Pedig már az ókori görögök is megfogalmazták azt az általános emberi parancsot, hogy minden elhunytak joga van arra, hogy a végső tisztességet megkapja.

A Lánchíd Kör októberi előadásának vendégei, dr. Bús János és dr. Szabó Péter honvédtisztek, a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum munkatársai, úttörő vállalkozásba kezdtek. Megpróbálják feltérképezni a II. világháborúban elesett katonák sírhelyeit. E kutatások eredményeként tavaly év végén megjelent kiadványuk, a „Béke poraikra...” című dokumentum-emlékkönyv hiánypótló munka. A kötet első része térképmellékletekkel illusztrálva mutatja be azokat a többnyire a mai Oroszország és Ukrajna területén található sírokat, melyekbe magyar katonákat temettek el. A könyv másik része pedig 28 ezer katonára és munkaszolgálatos adatait tartalmazza. A kutatók az elhunytak hozzátartozóitól még mindig várnak információkat, amely alapján egyre hitelesebb képet és adatokat kaphatnak az áldozatokról.

Vállalkozásuk több szempontból is egyedülálló. Dr. Bús János és dr. Szabó Péter három kötet megjelentetését tervezi. Az előkészületben lévő második kötet a történelmi Magyarország, a harmadik pedig a nyugati hadszíntereken elesett és meghalt katonákról szól majd.

Az est hallgatósága nevében köszönetet mondunk a szerzőknek áldozatos munkájukért. A XX. századi magyar történelem olyan eseményének megismerésében segítenek, amelyek sok honpolgárt érintenek, és emléket állítanak azoknak az elhunytaknak, akik e háború véten áldozatai voltak. Nem utolsósorban vigasszal szolgálnak azoknak a Don-kanyarból visszatért embereknek és hozzátartozóiknak, akik hazatértük után sok megaláztatást és keserűséget szenvedtek el. Köszönet illeti a szponzorokat is, akik e kiadvány megjelenését lehetővé tették. Reméljük, hogy a következő kötetekhez több intézmény és szervezet nyújt majd anyagot támogatást.

A Lánchíd Kör legközelebbi összejövetelét november 23-án, csütörtökön, 17 órakor tartja a Magyar Művelődési Intézet (Corvin tér 8.) földszinti előadótermében. Ez alkalommal dr. Ravasz István alezredes, hadtörténész Horthy Miklós és kora (I. rész) címmel tart előadást. A belépés díjtalan. Kérjük, hozza el barátait is.

Praimajer Mária

„Akiért a harang szól...”

Emlékezés a Püspökkertben

Sétálunk a Várban, a Püspökkertben ebben az október végi nyárban. Este 7 óra, csillagos az ég, mintha augusztus lenne. A színház csendes, ma nincs előadás. A körkikelyes park körbefutó kőpárkánya mellett piros fáklagyertyák. Középen, a csobogó kút felett most harangocskák lógnak.

Körbejárjuk a harangos kutat. Lent, a talapzaton négy nyelvű felirat: „Akiért a harang szól”. Lassan gyülekeznek a szokatlanul meleg estében az emberek. Holnap november 1-e, mindenszentek, utána halottak napja. Most itt is rájuk emlékezünk, értük szól majd a harang... A fáklákat gyors kezek gyújtják meg, s a feltámadó szélben lobogó lánggal világitják be a kis teret.

A kőpárkányra tíz fiatal áll fel és többszólamú gregorián énekeket adnak elő. Hangjuk tisztán cseng, és messze száll a holdfényes éjszakában. Mikor befejezik, ismert színészünk, Lőte Attila siet végig a parkon és a maga közvetlenségével szólítja meg a körülötte állókat. Elmondja saját emlékét, élményét, miként lehet valaki példakép és hagyhat maradandó útmutatást az utódaira tiszta, emberséges munkálkodásával.

A kórus újabb éneke után a művész Márai Sándor szavaival búcsúzik az egybegyűltektől és felkér mindenkit, hogy menjünk utána. A középen álló kúthoz indul, s a harangot mindenki megkondíthatja hozzátartozójáért. A népes csoport türelmesen vár sorára. Van, aki többször is odakoccantja a nyelvet a harang oldalához.

Egy nagypapa, karján apró unokájával megáll a harang előtt. A gyerek a játék reményével nyúl felfelé és vidáman megcsendíti a lélekharangot. A nagypapa hagyja, mi elmélyedt gondolataink között is mosolygunk. Az élet csendülése a halottak napja előtt... Akikre emlékezünk, ha itt lennének, örülnének a pöttyöm emberke vidámságának.

Feltámad a szél. Szelíden, de a gyertyák lángját megbibálja, s ettől féloldalasan égnek. Nem alszanak ki, nyújtózkodnak. Lobognak a csillagok felé. Busz kanyarodik a tér mellé, külföldiek szállnak



le, kíváncsiskodnak. Aztán a gyertyák fényét látva vidám zsvajgásukat megzabolázzák és ők is elcsendesülve emlékeznek hozzátartozóikra. Hiszen halottaink számára nincs országhatár, nyelvi eltérés. Ők már békében nyugodnak.

Csak mi emlékezünk rájuk. Itt a Várban is, a Dísz tér mellett, a színház oldalán ezen az október végi estén. Haziaknak, külföldieknek egy gyerekkéz csendítette meg a lélekharangot. Nőj nagyra, kicsi ember és emlékezz ránk!
Stancsics Erzsébet

Jubilál a Széchenyi Könyvtár kórusa

Az Országos Széchenyi Könyvtár kórusa - a Jénai Filharmonikusok Madrigálkórusának és a lyoni Villanella kórus kamaraegyüttesének közreműködésével - jubileumi koncertet adott a Budavári Nagybaldogasszony (Mátyás) templomban. A külföldiekkel kibővített kórus Liszt Ferenc Koronázási miséjét adta elő - megérdemelt sikerrel. Az előadás érdekessége: Király Csaba az elmúlt nyáron orgonára dolgozta át a művet. Az átiratból ezúttal a zenekari részt játszotta, a kórus előadása és a Kelemen Barnabás által játszott hegedűszó a eredeti partitúrának megfelelően hangzottak el. Ferenc József koronázásakor csak úgy engedélyezték a mű előadását, ha abban nem játszanak magyarok. Ezúttal viszont - három próbával - egymásra találtak a haziaiak és a külföldiek. Szó-

lót énekelt Károlyi Katalin, Csiszár Andrea, Drucker Péter és Hámori Szabolcs.

Eckhardt Mária karnagy - mint a Liszt Ferenc Emlékmúzeum igazgatója -, gyakran tűz mősorra Liszt-kompozíciókat. A kibővített kórus most nagyobb szabású vállalkozást tett lehetővé. December 9-én 18 órakor a Széchenyi Könyvtár aulájában kerül sor a kórus következő jubileumi koncertjére, a régi kórustagok részvételével. A műsort úgy állították össze, hogy a régi és a mai kórustagokat megszavaztatták: mit énekeltek a repertoárból legszívesebben. A legtöbb vokst Bárdos „Jeremiás könyörgése” és Bartók „Négy szlovák népdal” című műve kapta, így ezek biztosan szerepelnek a műsorban. A kórus repertoárja egyébként nagyrészt a könyvtárban található kottaanyagra épül.
K.Gy.

Zórád Ernő kiállítása

Zórád Ernő festőművész, grafikus, Budavár díszpolgára - ahogy a Várnegyed írta: a Tabán szerelmesének - kiállítása nyílik november 23-án, csütörtökön, 17 órakor a Társalgó Galériában (Budapest, II. Keleti Károly u. 22.). A régebbi képeken kívül látható lesz a művész idén készített tizenöt alkotása is, melyek a helyszínen megvásárolhatók. Bemutatásra kerül a tervezett naptár 12 darabból álló sorozata is. A megnyitón Vecsey András, Tabán önkormányzati képviselője Zórád Ernőnek, művészi munkája elismerésül az általa alapított kitüntetés, a Tabánért bronzplakettet adja át a kísérő elismerő oklevéllel együtt.

A tabáni Szent Katalin templomban (Budapest, I. Attila u. 11.) november 19-én vasárnap délelőtt 3/4 11 órakor zenekari hangversenyt tartanak XVIII. századi versenyművekből. A belépés díjtalan.

„Nagy lelki békében telnek napjaink!”

Markovits Kálmán a Fenyő utcából

Annak idején itthon és külföldön egyaránt csak felsőfokon szóltak róla. Akik csak érintőleg ismerték a sportágat, azok is tudták, a magyar vízilabda válogatott nemzetközi szinten is kiemelkedő képességű irányítója Markovits Kálmán (69). A kétszeres olimpiai bajnok pólós - 1952-ben Helsinkiben és 1956-ban Melbourne-ben egyaránt tagja volt az első helyen végzett magyar válogatottnak - változatos, élménygazdag, s nem utolsósorban szakmailag is tartalmas életutat tudhat maga mögött. Markovits Kálmán és felesége, Balogh Márta (az 1965-ben, Dortmundban világbajnoki címet szerzett magyar női kézilabda válogatott tagja) 1969 óta élnek az I. kerületben, közelibbről a Fenyő utcában. Otthonukban beszélgettem a házaspárral, akiknek fia, Markovits László is közismert sportember. Ő minden idők legfiatalabb felnőtt magyar teniszbajnoka - mindössze 16 éves volt, amikor ez a bravúr sikerült neki.

- 1945-ben próbálkoztam először az uszodában, de akkor még hátúszó ambícióim voltak - emlékezett az első lépésekre a családfió. - A Neményi Madisz nevű sportegyesület tagjaként úszkáltam, míg egy alkalommal közölték velem: "Fiam, belőled sem lesz semmi!" Ekkor próbálkoztam az FTC-ben a pólóval, s ott ragadtam. Az 1948-as londoni olimpiát követően játszottam első ízben a válogatottnak, amit nagy megtiszteltetésnek vettem. Két évvel később a jobb feltételeket kínáló Vasasba igazoltam, ahol érdemi játékos-pályafutásom döntő részét töltöttem, egészen 1962-ig. A piros-kékeknél valóban nagy csapat volt együtt, a csúcsot 1953-ra teném. Többek között Jenei László, id. Szívós István és Goór István is a csapattársaim közé tartoztak.

Markovits Kálmán nem tud és nem is akar különbséget tenni a két olimpiai aranyérem között. A lényeg az, hogy játszott és amit tehetett, hozzá is tett a magyar sikerhez.

- Mindkét válogatott nagyon jó emberanyagból épült fel - hangsúlyozta. - Helsinkiben az 1948-as, Londonban szerepelt csapat legjobbjaihoz jöttek a fiatalok: Vízvári, Martin, Kárpáti, Bolvári és jómagam. Melbourne-ben már a mi korosztályunk alkotta a gerincet, s hozzánk válogatta Rajki Béla bácsi Havesit, Kanizsát, Mayert és Zádort. A közelmúltban elhunyt Béla bácsi egyébként kitűnő szakember volt, de a diplomáciai érzéke még a szaktudását is felülmúlta!

Markovits szóba hozta azt is, hogy az 1958-as, budapesti Eb-n is győztes nemzeti együttesünk 1959-ben Rómában az olimpiai stadionavatón is le tudta győzni a hazaiakat, ám az olimpián csak a 3. hely megszerzése sikerült.

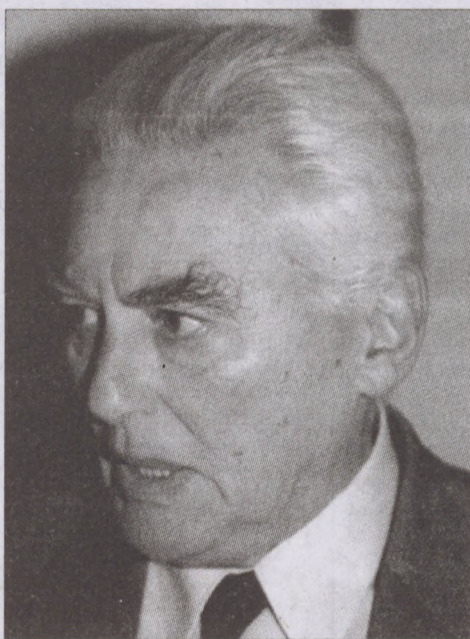
- Nem történt tragédia, egyszerűen Rusorán nem lőtte be a négyméterest. Akkoriban egyébként olyan elismeréseket kaptam, hogy én vagyok a világon a legjobb irányító, a legjobb passzoló, aki taktikailag is döntően befolyásolni képes a csapatát. Az viszont tény, hogy a magamfajta irányító hiányzik a magyar pólóból. Talán az 1976-os, Montrealban nyertes gárda irányítója, dr. Sárosi László nevét kell kiemelnem. Ma is hiányzik egy ilyesfajta játékos, bár ma már egészen más a póló. Jóval nagyobb fizikai felkészültséget igényel, mint korábban. A mi időnkben a technikai felkészültség és a gyorsaság volt az elsődleges követelmény. Ma viszont átlagon felüli fizikai képességek nélkül gyakorlatilag senki nem lehet világklasszis.

Markovits Kálmán bevallotta, hogy neki valójában nem különösebben tetszik a mai kor vízilabdája. Viszont azt is gyorsan hozzátette, mindent az adott időszak követelményei szerint kell értékelni.

- Bár tudtam, hogy a magyarok esélyesként repülnek Sydney-be, ám az előcsatározások során Horvátországtól és Jugoszláviától elszenvedett két vereség láttán kicsit megijedtem. Azután az is bizonyosodott, hogy ez a csapat valóban nagyon jó egységet alkot, amely képes volt felállni. Akik ilyen előzmények után eljutottak a dobogó tetejére, azok minden elismerést megérdemelnek!

Markovits Kálmánnak ezután egészen 1956-ig kellett visszakanyarodnia ahhoz, hogy az emberi elégedettségét alapvetően befolyásoló eseményt szóba hozhassa.

- Melbourne után az egész vízilabdacsapatból egyedül én jöttem haza, a többiek „kinnt felejtkeztek”. Meggyőződésem, hogy az akkori vezetők igen nagyra értékelték azt a tényt, hogy egy ex-gróf nem maradt kinn. Én valóban érzelmi megfontolásból tértem haza. Látványosan megváltozott a megítélés, minden lehetséges támogatást megkap-



tam. Nagy valószínűséggel ez az esemény is szerepet játszott abban, hogy a legelső között engedtek ki Nyugatra edzőként dolgozni.

Ez az év 1969 volt, amikor az egy évvel korábbi, balul sikerült mexikói városi olimpiát (3. hely a magyar válogatott kapitányaként) követően Markovitsék ismét Mexikóba utazhattak.

- Élményekben gazdag hét évet töltöttünk ott, ráadásul a fiam is Mexikóvárosban született. Ami pedig a szakmát illeti, hát azon a területen szinte csak a sikerek jöttek. A csúcsot az 1975-ös Pánamerikai Játékok jelentették, ahol Mexikó végzett az élen. Montrealba pedig úgy kerültünk ki, hogy az USA válogatottját ütöttük el az ötkarikás résztvevőtől. Ugyancsak szépet és jót mondhatok a másik nagy kalandunkról, az 1979-1986 közötti időszakról, amelyet Barcelonában töltöttünk el. Csapatom BEK-et és Szuper Kupát is nyert, s ha a feleségem nem rángat haza, tán még most is Spanyolországban lennénk...

Am a feleség győzött.

Markovitsék visszatértek a Fenyő utcába, ahol máig is élnek. Időközben Márta asszony ez év nyarán a Krisztina téri Általános Iskola testnevelőjeként nyugdíjba vonult.

- Csak Laci fiammal kapcsolatban van némi hiányérzetem, mert meggyőződésem szerint ő sokkal többre kellett volna vigye - így a háziga. - Ám ezt előrebocsátva is arra kérlek, okvetlenül írd le: minden vasárnap ott vagyunk feleségemmel a Krisztina téri katolikus templomban, így nagy lelki békében telnek napjaink.

Jocha Károly

Czakó utcai hírek

Véget ért az I. kerületi kispályás labdarúgó bajnokság. A tavaszi-őszi forduló után az első helyet a Marinex Universitas szerezte meg. A második a Virág FC, míg a harmadik helyen az AFC végzett. További sorrend: Tabán SC, Főmterv SE, F.U.C.I., Uk Mukk Fukk, Vaga Bund, BEIG, FC Garden. Újdonság, hogy az esemény pénzdíjas volt. Az első helyezett 30 ezer, a második 20 ezer, míg a bronzérmes 10 ezer forintot nyert.

Október elején elkezdődött a füves nagypálya felújítása. A hepe-hupás, több helyen kiszáradt „futballaréna” teljes felújítást igényel. A tökéletes munka érdekében a pálya december végéig nem használható. A három hónapos „fűre lépni tilos” időszakot remélhetőleg egy minőségi pálya pótolja majd. Jó hír viszont, hogy aszfaltos, felújított, sportolásra kiválóan alkalmas két kosár és egy teniszpálya fogadja a sportolni vágyókat.

Befejeződött a kerületi diák-olimpia kispályás labdarúgó bajnokság őszi fordulójának V. korcsoport - 1984/85-ös születésűek - eredményei: 1. Szent Gellért Gimnázium 8 pont, 2. Toldy Gimnázium 6 pont, 3. Petőfi Gimnázium 4 pont, 4. Szent Benedek Bencés Gimnázium 2 pont, 5. Kosztolányi Gimnázium 0 pont. VI. korcsoport - 1982/83-as születésűek - eredményei: 1. Petőfi Gimnázium 6 pont, 2. Szent Gellért Gimnázium 4 pont, 3. Kosztolányi Gimnázium 2 pont, 4. Toldy Gimnázium 0 pont.

A szokásos évi úszó sport- és egészségnapot a Komjádi Béla Sportuszodában tartjuk, ahová szeretettel várjuk a kerületi lakosságot. A belépés ingyenes. Váltóversenyek, búvárbemutató, vízből való mentés és egyéb programok várják az érdeklődőket. A változatlanul népszerű „Mikulás Kupa”, a kerületi iskolák alsó tagozatainak erőpróbája, december 5-én lesz a Batthyányi úti Általános Iskolában. A kerületi asztalitenisz november 21-én lesz az ötödik-hatodikosok, 28-án a hetedik-nyolcadikos korcsoport számára, míg december elején rendezik meg a középiskolásoknak a ping-pong derbit.

(fehér)

Az egy százalékokról

A Batthyány Lajos Általános Iskola Alapítvány a Diákokért - adószám: 18007978-1-41 - köszönetet mond mindazoknak, akik a SZJA 1 százalékaival céljainak megvalósítása érdekében támogatták. 1999-ben a befolyt összeg 480.880 forint volt. Ezt az összeget az alapítvány a kuratórium döntése alapján az alábbiak szerint használta fel: tábort, erdei iskolák, rászorulókat támogatására: 169.000 forint, versenyek nevezési díjára, jutalmazásokra: 57.710 forint, színház és múzeumlátogatásra: 161.510 forint, oktatási szemléltető eszközök beszerzésére: 113.260 forint. Összesen: 501.480 forint. *Szakács Ágnes igazgató*

A Krisztinavárosi Szent Gellért Alapítvány (Budapest, I., Mészáros u. 1. adószám: 18048779-1-41) a Fővárosi Bíróság 14.Pk.60,816/1993/7 számú végzése alapján közhasznú szervezet. Az alapítvány ezúton teszi közzé, hogy a személyi jövedelemadó 1 százalékaiból befolyt 859.528 forint összeget az alapító okirat célkitűzéseinek megfelelően a Krisztinavárosi Szent Gellért Általános Iskola és Gimnázium tantermeinek további fejlesztésére, valamint az iskolai könyvtár fejlesztésére fordította. Az Alapítvány köszönetét fejezi ki a támogatóknak, és a célok megvalósításához továbbra is kéri segítségüket.

A Krisztinavárosi Szent Gellért Alapítvány kuratóriuma

A Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola - cím: 1011 Budapest I., Ponty u. 3., adószám: 19667623-1-41. - Ponty Akadémia Alapítványa köszönetet mond mindazoknak, akik 1999-ben az SZJA 1 százalékaival támogatták. A felajánlott 1.695.644 forintot a tanulmányi- és sportversenyeken győztes diákjaink jutalmazására, diák és tanár tanulmányi utak támogatására, a szerény körülmények között élő tehetséges tanulóink külföldi diákcserében való részvételének biztosítására, a Hunfalvy-plakettel elismert érettségiző diákok jutalmazására, valamint a nehéz körülmények között élő 13. évfolyamos hallgatók évindításához kapható ösztöndíjára fordítottuk.

Ponty Akadémia Alapítvány kuratóriuma

A Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnáziumot (I. ker. Szabó I. u. 2-4.) támogató KEG Közhasznú Alapítvány az 1 százalékos SZJA visszatérítést, 965.579 forintot egy db Toshiba másológép és iskolabútorok beszerzésére használta fel. A fentiekre kifizetett összeg - pótlással - 1.031.000 forint volt. Köszönjük eddigi segítségüket, kérjük további támogatásukat. *KEG Alapítvány*

A Menta Gyermekek- és Családpaszichológiai Alapítvány - adószám: 19654212-1-41 - kuratóriuma ezúton szeretne tájékoztatást adni az Alapítvány részére juttatott 1 százalékos személyi jövedelemadó 1999. évi felhasználásáról. A támogatás összege 86.575 forint volt. A közös célok megvalósítása érdekében 50.000 forinttal a Nagycsaládok Országos Egyesülete I. kerületi csoportját támogattuk, 36.575 forintból pedig a kerületi Nevelési Tanácsadó és önkéntesei továbbképzési lehetőségei, valamint szolgáltatásai bővíthettek. További támogatásukat előre is szívből köszönjük! *Császár Ildikó, a kuratórium képviselőjében*

Új kandaláberek

Tájékoztatjuk a lakosságot, hogy november hónapban megkezdődik a Fenyő és a Donáti utcákban az Elektromos Művek Rt. és a Budavári Önkormányzat beruházásában az elavult közvilágítási hálózat felújítása. A kivitelezés során új, a környezetbe illő „Köszeg” típusú kandalábereket állítanak fel, „Budavári” típusú lámpafejekkel. A két utcában ugyanezen időszak alatt a Fővárosi Vízművek Rt. munkatársai a vízcső gerincvezeték és a házi bekötések cseréjét végzik el. A beruházást az teszi szükségessé, hogy a jelenlegi hálózat elavult, sok volt a hálózaton belüli üzemzavar. Kérjük a kivitelezések ideje alatt a lakosság megértését, türelmét különösen a gépjárműforgalom és a gyalogosforgalom korlátozásának tekintetében, mivel közös érdekünk a közvilágítási hálózat, és a vízcső hálózat korszerűsítése. Természetesen a munkák befejezését követően a járda burkolatát teljes szélességben helyreállítják majd.

Építési Iroda



Megalakult a kerületi IDF

Értesítjük a lakosságot, hogy szeptember elsején az I. kerületben is megalakult az Ifjúsági Demokrata Fórum (IDF). Az IDF országos szervezete már tíz éve tevékenykedik nagy elismeréssel a fiatalokat érintő területen. Az IDF olyan fiatalokból áll, akik magatartásukkal, rendezvényeikkel, programjaikkal a keresztény - konzervatív értékeket akarják kifejezni és megélni. A helyi szervezetet öt olyan fiatal alakította meg, akik nem tagjai egyik pártnak sem. De az egyesület jellegénél fogva foglalkoznak a politika élet kérdéseivel is. Az IDF szívesen működik együtt más, hasonló gondolkodású és értékrendű társadalmi szervezettel, a közös célok és az eredményes munka érdekében. Szervezetünk minden érdeklődőt szeretettel vár tagjai sorába. Javaslatokat is szívesen fogad az IDF I. kerületi szervezetének elnöke címére: Mengyi Roland 1015 Bp. Batthyány utca 46. 4/12. Telefon: 201-83-52.

Mengyi Roland

Bibliai kurzusok

A Budavári Evangélikus Gyülekezetben bibliai kurzusokat tartunk, amelyek segítséget jelentenek a Biblia jobb megismerésében és megértésében, s amelyeken a felmerülő kérdésekre is igyekszünk választ adni. Az első sorozatban a Szentírás keletkezéséről, főbb vonásairól, általános ismertetéséről volt szó. A november 7-én kezdődött második sorozatban Máté evangéliumát tanulmányozzuk, azzal a szándékkal, hogy az evangélium által felvázolt Jézus-képet jobban megismerjük. A bibliai kurzusokat a gyülekezet kápolnájában tartjuk. Cím: I. ker. Táncsics M. u. 28. Az alkalmak keddenként este 18 órakor kezdődnek. Kérjük, hogy - lehetőség szerint - hozza magával Bibliáját. Előadások: november 21., A Hegyi Beszéd jelentősége; november 28., Jézus példázatai; december 5., Ut a Golgotára; december 12., Adventtől adventig. Minden érdeklődőt szeretettel hívunk és várunk!

Budavári Evangélikus Gyülekezet

Budai Társaskör

A Budai Társaskör következő programja december 2-án lesz. Ember az ezredvégen címmel Jókai Anna író tart előadást. A klubba jelentkezni lehet hétfőnként 17-18 között a Szent Imre Házban (XI. ker. Himfy u. 9.)

Programok

Budavári Művelődési Ház

(1011 Budapest, Bem rkp. 6. Tel.: 201-0324; Tel./fax: 201-1780; e-mail: bemrakpart6@matanet.hu)

Ismeretterjesztő előadások:

November 20., 16.30 óra: Kastélyok, műemlékek, fürdőhelyek Cseh-Morvaországban II/2., Csányi Alojzia előadása.

November 21., 10.30 óra: Szlovénia, Somlai Andrásné előadása.

November 27., 16.30 óra: A hegyek országa: Tirol, Sántha Gábor előadása.

November 28., 10.30 óra: Torockó és Torockószentgyörgy népművészete, népviselete és táji szépségei, Tutsék János előadása.

Tudomány a mindennapokban:

November 20., 15 óra: Egészségügyi tanácsadás a

Kamarateremben. Vendég: Dr. Fischer Ildikó, szakorvos-teremtőgyógyász.

„Nagy siker volt...” címmel az I. kerületi Művelődési Ház és a Tabán Mozi minden páratlan csütörtökön nyugdíjas filmklubot szervez. A belépés díjtalan! Helye: Tabán Mozi, Bp. I. ker., Krisztina krt. 87-89. November 23., 15.30 óra: Budapesti retro - magyar film.

„Ismerd meg örmagad”. Hatha jóga tanfolyam minden korosztály számára, keddenként: 17-18.30-ig

Gyermekprogram:

November 19.: 10 órától kézműves foglalkozás. 11 órától - Csukás-Bergendy: Süsü a várvédő - zenés mesejáték. A belépés ingyenes!

Könnözőzenei programok:

November 18.: 20 órától Gépfolklor. November 25.: 20 órától Magyar Atom.

Újjáépítik az Ybl-villát

Újabb patinás épülettel gazdagodik hamarosan a kerület. A főváros egyik legszebb telkén, a Várnegyed tövében, a Csónak utca, Magas utca, Királylépcső által határolt területen 2002 nyaráig újra felépítik a második világháborúban lebombázott Ybl-villát. Mindezt Sasvári Gabriella, a kivitelező Budapanoráma Kft. illetékese jelentette be dr. Aczél Péter kerületi főépítész, valamint Kerényi József Kossuth-díjas építész, vezető tervező társaságában nemrégiben a Budapesti Történelmi Múzeumban.

Akik ma a Hunyadi János úton érkeznek a Várba, a Dísz tér bejárata előtt, az út Duna felőli oldalán, a támfalról letekintve az alatt lévő telken egy régészeti ásátás nyomaira lehetnek figyelmesek. 1944 előtt elegáns, háromszintes villa állt itt. Kimagaslott környezetéből, vagy ahogy Kerényi József, mai újraálmodója mondja: szinte kikönyökölt a Dunára. Az eredeti épület létrehozására annakidején - közvetlenül a Várpalota, Várkert bazár megtervezése előtt - a kor neves építész, Ybl Miklós kapott megbízást.

Gróf Lónyay Menyhért, a kiegyezés utáni második kormány miniszterelnöke számára készült el 1871-ben a nemes arányérzékről, választékosságról, tartózkodó fegyelemről tanúskodó villa. Dunára néző főhomlokzatán a rendkívüli panoráma érvényesülése érdekében sűrűn sorakoztak az ablakok. Felső két szintjén erkélyek álltak, az épület középső részén pedig timpanon emelkedett. Külön remekműnek ítélték a villaépítést megelőző tereprendezés. Kerényi József professzor, aki a mostani újjáteremtés terveit készítet-

te, emlékeztet arra, hogy Ybl Miklósnak a Csónak utca és a Magas utca között jókora szintkülönbséget kellett áthidalnia. Ezt két támfal emelésével oldotta meg, amivel egyúttal a két városrészt, a Várnegyedet és a Vizivárost is összekötötte egymással.

A villát gróf Lónyay Menyhért halálával családja örökölte. 1912-ben jutott a Magyar Államkincstár birtokába. 1923-ban báró Hatvany Ferenc vásárolta meg az ingatlant. Ő, mint a század első felének jónévvű festőművésze, jelentős magángyűjteményt alakított ki itt. A villa falait többek között Courbet, Manet, Cézanne, Picasso képei díszítették. A második világháború végén a gyűjtemény nagyobb részét külföldre hurcolták, a villát pedig bombatámadás tette a földdel egyenlővé. Csupán egy üres telek maradt az utókorra. Am, ami érdekes, az ingatlant elkerülte az államosítás, az elmúlt évtizedekben is a család tulajdonában maradt. Az örökösökkel a Budapanoráma Kft. 1996-ban vette fel a kapcsolatot, rá két évvel megkötötték az adásvételi szerződést. A szükséges engedélyek beszerzése után október 18-án, a támfalak megerősítésével elindult a várhatólag 2002 júniusáig tartó, 600 millió forintba kerülő építkezés.

A munkát alapos régészeti kutatás előzte meg. Kiderült: Ybl a villát a valamikori törökkori védmű, az Aranybástya romjaira emelte fel. De



a Budapesti Történelmi Múzeum munkatársai középkori padlómaradványokat is találtak. A feltárás eredményeit a villa újjáépülte után láthatja a nagyközönség. A külsőleg a korábbival megegyező, ugyanúgy háromszintes ingatlan alagsorában romkertet alakítanak ki. A támfalakon belül, a föld szintje alá garázsokat, tárgyaló- és kiállítótermeket is elhelyeznek. A villa, mely a beruházók reményei szerint esetleg nagykövetségként működik majd, diplomáciai, kulturális eseményeknek adhat helyet. A telek kisebbik, alsó felére helyezik át, és itt újítják fel a játszótér, melyet a cég elkészülte után átad a Budavári Önkormányzatnak. Az új, 800 négyzetméteres pihenőparkba a kisgyermekes anyák a Csónak utca felől kényelmesen, lépcsőzés nélkül is eljuthatnak majd.

N. T.

AKCIÓ!

3 hónap ingyen! Azok a kedves leendő ügyfeleink, akik vagyonszervi rendszerüket Cégünkkel telepítették és rendszerünkhöz csatlakoznak **3 hónapig térítésmentesen** vehetik igénybe szolgáltatásainkat. Bővebb felvilágosítás a megadott telefonszámokon.

RENDŐRSÉGEN MŰKÖDŐ TÁVFELÜGYELET

Cégünk ügyeleti központja az **I. kerületi Rendőrkapitányságon** (I. Pauler u. 13.) működik. Az **Önök** vagyonszervi rendszeréről érkező **riasztásra** innen indul az **intézkedő járőr csapat**.

ÜGYELETI SZOLGÁLTATÁSOK:

jelzések fogadása: behatolás, tűzjelzés, tesztjelek, nyitás/zárás, orvosi segélykérés, támadásjelzés stb.; járőr kiküldése; helyszíni biztosítása; mentők, tűzoltók értesítése; megadott címek, telefonszámok értesítése.

TECHNIKAI SZOLGÁLTATÁSOK:

meglévő riasztórendszerek bekötése; vagyonszervi rendszer telepítés (ingyenes felmérés és árajánlatadás); kültéri és beltéri videokamerák, tűzjelző-rendszerek, trezorérzékelők, pánikjelzők, egyéni igények szerinti megrendelések.

Akció:



Az I. kerületi Iparkamara tagjainak:

- a telepítés díjából 50.000 Ft visszatérítés
- átkötés vagy rákötés esetén a felmerült költségek is visszaigényelhetőek.

Havi részletfizetéssel is megrendelheti riasztóját!

Hitelügymintázás helyben, 1 órán belül!

Érdeklődni a Pallas Vagyonvédelem Kft.
487-0460 és a 06-20-9146-209, vagy a 487-0461
(24 órás Ügyeleti) telefonszámán lehet.

Lajos György ügyvezető igazgató, ny. r. őrnagy

PALLAS VAGYONVÉDELEM

OPTIREX

OPTIKAI SZALON ÉS SZEMORVOSI RENDELŐ

SZEMÉSZETI JÁRÓBETEG RENDELÉS

SZEMÉSZETI SZŰRÉS

- Intézmények, vállalatok részére is!

SZEMNYOMÁSMÉRÉS

SZEMÜVEG ÉS KONTAKTLENCSE RENDELÉS

SZEMÜVEGKERETEK,
NAPSZEMÜVEGEK,
KONTAKTLENCSEK, ÁPOLÓSZEREK,
KIEGÉSZÍTŐK
NAGY VÁLASZTÉKBAN.

Diákkedvezmények -15%
Törzsvásárlói engedmények

RENDELÉSI IDŐ

Hétfő: 9.⁰⁰-16.⁰⁰, kedd: 9.⁰⁰-17.⁰⁰,
szerda: 9.⁰⁰-17.⁰⁰, csütörtök: 9.⁰⁰-14.⁰⁰,
péntek: 9.⁰⁰-16.⁰⁰

OPTIREX

1024 Budapest, Lövház u. 12.
(Fényutcai Kereskedelmi Központ,
a Moszkva tértől 2 percre)

Telefon: 345-4136 Fax: 438-0173

Dr. Info

A szédülésnek sokféle oka lehet

A szédülés vagy forgásérzés, a mozgás szubjektív érzése, az egyik leggyakoribb panasz. A beteg azt érzi, hogy ő forog, vagy a környezete forog körülötte. Általában a szédülés szót használjuk erre a jelenségre, azonban kinek-kinek más az ezzel kapcsolatos élménye. Pontos kikérdezés után dönthető el, hogy valóban forgó jellegű szédülésről, vagy csupán gyengeségről, szédélgésről-bizonytalanság érzésről (arról, hogy úgy érzi, megmozdult alatta a talaj) vagy a fejben tapasztalt teltségérzésről, esetleg látászavarról van-e szó.

Azok az okok, melyek ehhez az érzéshez vezethetnek, rendkívül sokfélék lehetnek. Mindenekelőtt olyan általános tényezők, mint a lelki problémák, főleg fiatal, labilis, szorongó embereknél. De a vérszegénység is e körbe tartozhat, vagy a gyógyszeresedés. Ezek közül is elsősorban olyan idegrendszerre ható szerek, mint a széles körben - sokszor feleslegesen szedett - nyugtatók, hosszúhatású altatószerek. A gyógyszerek között külön említendőek egyes vérnyomáscsökkentők, amelyek főleg idős korban felállásra, testhelyzet-változtatásra reflexes úton hirtelen jelentősebb vérnyomáscsökkenést váltanak ki. Hasznos tehát, ha a vérnyomáscsökkentőt szedő idős ember óvakodik a hirtelen helyzetváltoztatásoktól. Nyaki csigolya elmeszesedés ugyancsak lehet a szédülés és a bizonytalanságérzés oka. Főleg a fej hirtelen mozdulatai után. Ami ugyancsak a helyzetváltoztatással kapcsolatos szédülések rendkívül gyakori csoportjába tartozik. Fontos tehát, hogy szédüléssel panasz esetén meg tudjuk mondani a panasz jelentkezésének körülményeit.

Általában egyenlőségelet szokás tenni a szédülés és a magas vérnyomás közé. Való igaz, hogy a vérnyomás emelkedése sokszor szédüléshez, inkább bizonytalanságérzéshez vezet. Azonban az összefüggés korántsem teljesen egyértelmű, más okot is kell keresnie az orvosnak. A nyaki erek, vagy a koponyán belüli erek elmeszesedése, szűkülete okozta vérkeringési zavar egyik tünete is lehet a szédülés. Egyáltalán a koponyán belüli betegségek is jelentkezhetnek ezzel a bevezető tünettel.

Az egyértelműen forgó szédülés, amikor pontosan tudjuk, hogy melyik irányba „forog a világ” hirtelen lép fel. Hosszabb, rövidebb ideig tarthat, a belső fülben elhelyezkedő egyensúlyszerv működészavarával kapcsolatos. Gyakorta hallászavar is kíséri, ami a hallószerv más részének károsodására utalhat. De nem csak ezen érzékszervünk betegsége eredményezhet szédülést, hanem szemünk is szerepet játszhat. A szürke hályog miatti csökkent látást élhetjük meg szédülésként, vagy a szemmozgató izmok bénulása okozta kettős látás is szerepet játszhat. Mindezekből következik, hogy a szédülés, bizonytalanságérzés, egyensúlyzavar olyan sokrétű okokkal lehet kapcsolatos, hogy azok kiderítése nem mindig könnyű orvosi feladat.

Mit figyeljünk meg, mielőtt az orvoshoz fordulunk? Milyen tartalmú a szédüléssel roszullát? Rohamokban jelentkezik-e, milyen gyakran, meddig tart. Forgó szédülést érzünk-e? Ha igen, merre forgunk? Vagy irány nélküli bizonytalanságot tapasztalunk? A panasz jelentkezését testhelyzetváltozás vagy a fej mozgatása váltja ki? Kíséri-e a szédülést hallászavar, vagy látászavar? Esetleg halláscsökkenés, fülzúgás, látáscsökkenés, kettős látás. Kíséri-e más jelenség pl. fejfájás, hányinger, hányás? Gondoljuk végig, milyen gyógyszert szedünk rendszeresen s mit vettünk be megelőző időszakban? (Altató, nyugtató stb.) Gondoljuk végig, mit ettünk, mit ittunk a panaszok jelentkezését megelőzően. Főleg a gyógyszerrel párosuló alkohol okozhat együtt ilyen panaszokat. Mindezek olyan adatok, amelyek lehetővé teszik az orvos tájékozódását annak érdekében, hogy célzottan végezhesse el mindazokat a vizsgálatokat, amelyek nyomán kezelhetővé válnak a szédüléssel panaszok.

Dr. K. G.

Sürgősségi orvosi ügyelet

Tájékoztatjuk a kerület lakosságát, hogy a felnőtt lakosság sürgősségi orvosi ügyeletét nem az Országos Mentőszolgálat Budapesti szervezete, hanem az Oxivit Kft. látja el. Az ügyelet székhelye továbbra is a XII. kerület, Beethoven u. 8. szám alatti orvosi rendelő. Az ügyelet változatlanul folyamatos, az éjjel-nappal hívható telefonszám: 212-6636.

www.chello.hu

hello,
nagy sebességgel,
telefonköltség nélkül,
non-stop, a nap 24 órájában.

itt a chello™

A chello az I. kerület egyes részein is megindította Nyugat-Európa egyik legnépszerűbb internetes szolgáltatását.

A chello révén **Ön gyors és állandó internet-hozzáféréshez juthat, telefondíj nélkül.** A szolgáltatásunk havidíja bruttó 10900 forint.

Ha Ön **ez év december 31-ig** jelentkezik új szolgáltatásunkra, megtakaríthat 25 000 forint bekötési és 10 000 forint modem letéti díjat*.

Felhívjuk előfizetőink figyelmét, hogy **szolgáltatásunk egyelőre csak a kerület egyes részeiben elérhető.** Az elérhetőséget ellenőrizheti és bővebb információkhoz juthat, illetve megrendelheti szolgáltatásunkat a helyi tarifával hívható 06-40-333-872-es számon a TeleUPC-nél vagy a www.chello.hu internetes címen. A fejlesztések során a chello szolgáltatásunk a kerület többi részén is folyamatosan elérhetővé válik; erről előfizetőinket levélben értesítjük.

*A 25 000 forint csatlakozási díjat és a 10. 000 forint modem letéti díjat azoknak az előfizetőknek kínáljuk, akik vállalják, hogy a szerződéskötéstől számított egy éven belül nem mondják fel a chello előfizetésüket.

chello™

eljuttatja Önhöz a **UPC**

ELSŐ BUDAI ÁRVEREZŐHÁZBAN minden csütörtök 17-órakor ÁRVERÉS



Árverésre folyamatosan átveszünk régi ezüst, üveg, porcelán, fém és egyéb dísz- tárgyakat, ékszert, festményt, bútort, textil, játékot, érméket, kitüntetések és egyéb, gyűjtőket érdeklő tárgyakat.

CÍM: 1027 BP. KAPÁS U. 5-9 (CSALOGÁNY U. SAROK)
NYITVA: H-P 10-18-IG, TELEFON: 214-7951.

Régiségüzlet

Ingyen hívható zöld szám: 06-80-200-914

Hívjon bizalommal, vagy jöjjön el hozzánk!

Huszonöt éves szakmai tapasztalattal rendelkező, leinformálható régiségfelvásárló készpénzfizetéssel több száz ezer forintért vásárol hibás állapotban is antik bútorokat, magyar és külföldi régi festményeket, zsidó vallási kegytárgyakat, fali-, álló- és asztali órákat. Nagyméretű tükröket, csillárokat, bronz- és faszobrokat, porcelán vitrintárgyakat. Körpecsétes ezrin zsolnay tárgyakat, továbbá ezüst cukortartó dobozokat, perselyeket, sószórókat, páros gyertyatartókat, ékszerdobozokat (1000-3000 forintért vásárolom dekagrammját). Kérem, jelezze eladási szándékát. Szívesen tesztek árajánlatot. A kiszállítás ingyenes.

Üzletcím: Budapest, VI. kerület, Szondi utca 32.
Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 10-től 17 óráig.

Vízivárosi Patina régiségüzlet
I. Hattyú utca 4.

Antik kisbútorok, órák, régi patikai felszerelések, üvegek, dokumentumok, lámpák, szobrok, porcelán **vétel-eladás, bizományi értékesítés**

Megújult üzletében várja Önt
Offenbeck János
Telefon: 214-5936
Mobil: 06-30-9229-259

E-mail: dboffi@mail.pharmanet.hu
URL: www.pharmanet.hu/patina

ZÁRKIRÁLY® BT.
ZÁR, LAKAT, VASALAT
2. ZÁRKIRÁLY®
(A Skálától 1 percre, az Aranypók mellett.)

T./F.: 201-3928
KIS- ÉS NAGYER.
1027 Bp., Margit krt: 54.
1117 Bp., Fehérvári út 24.
T./F.: 466-5654

A mechanikus védelem teljes kínálata:
Zárbetétek (MUL-T-LOCK, KESO...), zárok, széfek, lakatok (8 ország kínálatából), ELZETT termékek, réz, króm és mattkróm kilincsgarnitúrák, zártartozékok, vasalatok, réz, rozsdamentes és szálcsiszolt kúszóbsínek (egyedi méretben is), postaládák, pénzkazetták, kormányzárok, kéziszerszámok, szegek, csavarok, dübelek, HEVEDERZÁROK.

+ SZOLGÁLTATÁSAINK:

- KULCSMÁSOLÁS: lakás-, autó-, speciális és mágneskulcs
- ZÁRBETÉK ÁTKÖDÖLÉSE
- EGYFORMA ZÁRLATÚ ÉS FÓKULCSOS RENDSZEREK
- HEVEDERZÁROK SZERELÉSE: Mo. teljes kínálata egyedi méretben is (MABISZ által elfogadott termékek)
- FÉNYMÁSOLÁS

SZOMBATONKÉNT -10%!

RÉZ- ÉS KRÓMÁRÚK POSTALÁDÁK SZÉFEK -20%

AB Assistance Bureau
VILÁGÍTÁSTECHNIKAI KFT.

LÁMPA

Klasszikus világítótestek, Halogénrendszerek, Mélyugárzók, Fénycsöves armatúrák, Kültéri lámpatestek

Tervezőknek, kivitelezőknek árengedmény, jutalék!

Üzlet: Budapest, XII. Csaba utca 8. BEJÁRAT A HAJNÓCZY UTCÁBÓL

Nyitva tartás:
hétfő-péntek: 10-18 óráig;
szombaton: 9-13 óráig,
Telefon/fax: 356-3390

Parti Ékszer
Budapest, I. Fő u. 60.
(a gyógyszerár mellett) Telefon: 212-1079

Elegáns és értékes arany, ezüst ékszereket, gyöngsorokat, órákat és dísztárgyakat kínálunk Kedves Vásárlóinknak.

Szolgáltatásaink:
- ékszer javítás rövid határidővel
- hozott aranyból új ékszer készítés
- felvásárlás

Szombatonként vásárlóinknak **ingyenes ékszerértékelés**

Nyitva:
hétköznap 10-18 óráig;
szombaton 10-13 óráig.

BAYERNDENT
Deutsche Zahnarztpraxis

Német fogorvosi rendelő magyar árakkal!

- ◆ Fogluzulás és foggyógybetegségek hatékony kezelése
- ◆ Implantáció
- ◆ Esztétikus porcelán koronák, pótlások
- ◆ Egyéb kezelések a legkorszerűbb technikával
- ◆ Röntgen fogtechnikai labor helyben!

Cím: 1137 Budapest, Szent István körút 2. I. em.
Telefon/fax: 349-32-46,
06-30-225-02-19

KRISZTINA ANTIKVIÁRIUM

1013 Budapest, Roham u. 7.
(Budán a Krisztina téri templommal szemben, a Deryné cukrászda mellett)
Telefon/fax: 212-8909

Vásárolunk, eladunk, árverezünk régi és új könyveket, térképeket, metszeteket, képes levelezőlapokat, egyéb papírrégiségeket.

Minden kedves érdeklődőt szívesen látunk.

Otthonában vagy irodájában apró javításokra vagy teljes felújításra lenne szüksége, de Önnek nincs lehetősége vagy ideje ezek megoldására?

Forduljon hozzánk, ha ajtóval, zárral, csempével, csappal, székkel, polccal, szekrényel, fallal, karnissal, és parkettával, villannyal vagy fűvel-fával gondja van,

hívja a Makai Bt-t a 467-2875 (fax is) vagy a 06-30-9442-199-es telefonszámokon!

Problémamegoldás
Gyermek és felnőtt pszichoterápia

- dyslexia szűrés, kezelés
- fejlesztés, iskola-előkészítés
- szülői tanácsadás
- házassági krízis
- partnerkapcsolati zavarok

Athene

Telefon: 213-73-57;
06-209-507-103

Szőnyegtisztítás

06-80-200-639
ingyen hívható 8-16 óráig

3-470-865 3-470-866

Mélymosás, vegytisztítás, szegés, háztól házig 2 nap alatt.

Perzsák, szőttek szakzerű javítása.

Szőnyeg Express Kft.
Budapest, IX. Soroksári út 164.
Régi címünk: Bp. X. Fertő u. 8.

Hirdessen a Várnegyedben

Lapunk minden I. kerületi lakásba, üzletbe és irodába eljut!

Hirdetésfelvétel a szerkesztőségben: kedden és szerdán 9.00-15.00-ig

Telefon: 458-3000/3020,
06-20-9811-176; Telefax: 458-3081

Apróhirdetés

Ékszerész

Telefon: 3754-540

I. Attila út 73.

Különleges, egyedi arany és ezüst ékszerek értékesítése, hozott aranyból ékszerkészítés, javítás, vésés, kópótlás. Minőség, megbízhatóság, garancia, rövid határidő, korrekciós árak.

Minden kedves érdeklődőt szívesen látunk.

Nyitva tartás:

hétfőtől csütörtökig 11-18 óráig,
pénteken 11-17 óráig

INGATLAN

Márvány utcai, szép kilátású, alacsony rezsiű, 56 m²-es liftes örökklaszt kocsibeállással cserélek kizárólag tabáni hasonlóra, vagy realis áron vennék tabáni lakást. Telefon: 355-9251; 06-209-148-289.

HILL-ESTATE INGATLAN-IRODA 1125 Bp. Istenhegyi út 103/b. Folyamatosan keresünk igényes lakásokat a kerületben bérbéveletre, adásvételre fizetőképes ügyfeleinknek **KORREKT FELTÉTELEK, GYORS ÜGYINTÉZÉS.** Ügyfélfogadás egyeztetett időpontban. Tel.: 212-2656; 06-30-9545-797.

XII. ker. Márvány utcában eladó egy 34 m²-es, udvari, félemeleti, összkomfortos örökklaszt. Irodának, rendelőknek is alkalmas. Ár: 9.000.000,- Ft. Érdeklődés és üzenethagyás a 212-8911-es számon.

Kerületben élő fiatal kétgyermekes házaspár életjáradéki szerződést kötne idős házaspárral, hölgyvel vagy úrral. Tel.: 213-5133.

Ingatlaniroda folyamatosan kereskinél eladó-kiadó lakásokat, házakat, telkeket. Teljeskörű, gyors ügyintézés megbízástól szerződésig. Tel.: 315-0031.

Garázs eladó a Fő utca 6. sz. alatt, 19 m²-es, 6 m belmagasság. Érdeklődni: 06-20-333-2660-os telefonszámon.

Orvosházaspár életjáradéki szerződést kötne idős személlyel, otllakás nélkül. Tel.: 06-20-9434-435.

Várfalom belül vásárolnák min. 2 szobás lakást, vagy Fortuna utcai 1 szobás, napfényes, jó beosztású műemléklakásomat értékegyeztetéssel nagyobbra cserélném. Minden megoldás érdekel. Tel.: 06-209-242-154.

VIII. kerületi 30 m²-es, komfortos, felújított állapotban lévő örökklasztom betegség miatt eladó. Központban, Metróhoz és Körúthoz közel, 4,8 millió Ft. Érdeklődni 14 órától a 210-12-73-as telefonszámon.

Vegegye meg az általam kijelölt ingatlant, a Budai Várban lévő teljesen felújított 35 m²-es lakásomért, amely fölött 44 m² építési engedéllyel rendelkező tetőtérbeépítési lehetőség van. Tel.: 429-5562.

Beépíthető tetőtéret vásárolnék. Tel.: 316-2404; 06-20-9419-513.

Várban, Fortuna utcai műemlékházban 90 m²-es szép lakás, felette beépíthető tetőtérrel (engedély folyamatban) eladó. Tel.: 212-2001; 06-309-548418.

Lakást vásárolnék a kerületben saját célra készpénzfizetéssel. Tel.: 318-5902. este: 355-4660.

Garázs eladó a Gellért hegyen a Szirtes út 26/b-ben. Érdeklődni a 06-30-921-7053-as telefonszámon lehet.

Ne adja fel megszokott lakását, élvezze öregkora anyagi biztonságát. A megoldás életjáradék. Tel.: 316-24-04; 06-20-9429-513.

SZOLGÁLTATÁS

Villanyzerelés azonnal! Hibaelhárítástól a teljes felújításig. Petrás mester. 06-20-9-344-664; 246-9021.

Szőnyeg, kárpit, ablaktisztítás, nagytakarítás azonnalra. Állandó (irodák) és alkalmi munkák elvégzését is vállaljuk. Tel.: 06-209-815-412.

FOGÁSZAT - TABÁN DENTAL

Teljeskörű fogászati ellátás. Kedvező árak, gyors, precíz munka! Első beteg vizsgálata ingyenes! 1013 Bp. Attila út 39. Telefon: 214-1648.

Szobafestést, mázolás, tapétázást, burkolás, gipszkarton szerelését, szőnyegpadló- és PVC lerakását vállaljuk takarítással és garanciával. Tel.: 215-48-64.

Könyvelés, mérlegkészítés, adóbevallások készítése, Bt-k, Kft-k részére. Egyéni vállalkozók nyilvántartásainak teljes körű vezetése, adóbevallás. Adótanácsadás. Tel.: 201-1649; 213-9490.

Mosógépek, villanybojlerek megbízható javítása garanciával. Az I. kerületben javítás esetén díjtalan kiszállás, ajándék mosópor. Stelcer Zsolt. Tel.: 208-4187.

Társasházak, irodák, lakások teljeskörű takarítása. Festés utáni nagytakarítás. Szőnyeg, padlószőnyeg speciális felújító tisztítása háztól házig is, ill. nagyobb megrendelés esetén a helyszínen. Szalagfüggöny tisztítása helyben. Tel.: 213-5133.

Társasházak teljeskörű takarítását vállalja fiatal vállalkozó. Havi, heti rendszerességgel szemetesek mozgatása, ablaktisztítás, nagytakarítások, fűnyírás. Ingyenes felmérés, árajánlat készítés. Tel.: 3-755-213 rendelés felvétele.

Társasházak képviselőjét, egyéb ingatlanok kezelését vállalom könyveléssel. Megbízható jogi, szakipari, építőipari műszaki-, minőségellenőri háttérrel rendelkezem. **Benke Tamás tel/fax: 303-7313.**

Fájdalmak, zsigbadás, álmatlanság, túlsúly, gyógyszer-túlérzékenység, fáradékonyság, ízületek kezelése neurológus szakorvosnál, mozgásrehabilitáció, test-szobrászat. tel.: 06-70-224-3884 vagy 386-0902.

Ruhatárát felújítom! Mary női szabó. Rövid határidőre, hozott anyagból méretére elkészítem felsőruházatát. Keddtől-péntekig: 13-18 óráig. Tel.: 250-54-14, III. Lajos u. 55. III. 7.

Bőrgyógyászati, kozmetológiai, gyermek-bőrgyógyászati magánrendelés. Lézerkezelés (pattanásos bőr, láb-szárfehély, herpesz vírus fertőzések stb.) Dr. Rapp Erika, bőrfő-szerda: 16-19-ig. II. ker. Kerek u. 19. Bejelentkezés a 316-2912-es telefonszámon.

Tetőjavítás. Cserép-palattetők javítása, lapos tetők szigetelése, bádogos munkák alpinista technológiával is. Tel.: 214-3616.

Allergiások, tisztaságszeretők figyelmébe! Rainbow géppel ágyból, szőnyegből mélytisztítással atkátlantást, portalanítást 350 Ft/m²-ért vállalok. Telefon: 06-30-954-3501.

Műbútorasztalos vállalja antik stíl bútor javítását, fényezését, restaurálását kárpitos munkával is, valamint beépített, egyedi bútorok, álmennyezet, falburkolat készítését. Tel.: 06-309-442-206.

Mesteri munka mérsékelt áron! Piperemosás, felsőruházat-, függöny, kárpit- és szőnyegtisztítás. Üzlet: Bp. I. ker. Várkő u. 8. Hétfőtől csütörtökig 9-től 17 óráig várja Önöket Csajághy Csaba vegytisztító mester.

Kárpitos vállalja modern és stíl bútor javítását, áthúzását, ingyenes szállítással, felméréssel. Kovács István 1012 Bp., Attila út 97. Tel.: 3569-478; 06-20-9921-095.

Vállaljuk Kft-k, Bt-k teljeskörű kettős könyvelését, mérlegkészítését, adóbevallás készítését. Adótanácsadás. Tel.: 201-1649; 213-9490.

Szobafestést, mázolás, tapétázást és mindenemű parkettás munkát vállal garanciával kisiparos. Lakástelefon: 201-4442; 06-30-415-495.

Gyógypedikűrös házhöz megy. Telefon: 06-30-9866-611.

Hűtő-, fagyasztó-szerviz 4 órán belül szombat-vasárnap is. Tel.: 3100-998; 06-302-405-221.

Smink Kozmetikai Szalon Gyógypedikűr (igény esetén házhöz megyek), Gyógymasszáz, Turbó szolárium a Smink Kozmetikában I. Attila út 77. Hétköznap: 9-21 óráig, szombaton: 8-14 óráig.

Üvegezés, tükörvágás, üvegcsiszolás. A kerületben és környékén házhöz megyünk. Műhely: I. ker. Szabó Ilonka u. 8. Tel.: 214-3616.

Könyvvitel, számvitel, statisztika-oktatást vállalok. Tel.: 387-35-26, 18 óra után.

ADÁS-VÉTEL

Gorka, és Gádor-kerámiát vásárolna budai gyűjtő magas áron. Tel.: 339-80-84.

Antik enteriőr 2000 kiállításra kiemelkedő minőségű festményeket, műtárgyakat bútorokat vásárolunk készpénzért. Nemes Galéria. Tel.: 302-8696; 302-8698.

Ingyen hívható zöld szám: 06-80-200-914 Budapest, VI. ker. Szondi u. 32. szám alatti régi-szűzlet magas áron vásárol: IWC Schaffhausen, Patek, Vacheron, Jaeger le Coultre, Rolex, Breitling, Omega, stopperes, ütős, naptáros karórákat, zsebórákat.

Régi töltőtollakat veszek (Parker, Waterman, Montblanc, Soennecken, Astoria, pelikán, Kaweco, Osmia, Aurora, Shapper, Wahleversharp stb.). Tel.: 326-75-50.

Miniatur régiségbolt készpénzért vásárol antik bútor, festményt, ezüstöt, szőnyeget, dísz tárgyakat. Telefon: 201-9348. Mobiltelefon: 06-30-966-55-09. Cím: I. kerület, Attila út 101.

Városmajor Galéria 1 millió Ft feletti értékben keres megvételre készpénzért festményeket, műtárgyakat. Tel.: 212-3056; 315-5015.

Erembolt (új helyen) készpénzért felvásárol régi pénzeket, plaketteket és kintüntetéseket. 1136 Budapest, Tátra u. 4. (a Margit hídnál) Tel.: 239-40-43.

Kieselbach Galéria vásárol restaurálatlan régi bútor, ezüstöt (hiánytalan evőeszközökészletet) keleti-szőnyeget, régi Zsolnay-tárgyakat, egyéb minőségű műtárgyakat. Tel.: 201-9348, 10-12.30 óráig és 14-16 óráig.

Opera antikvárium vásárol könyveket, teljes könyvtárakat, vitrintárgyakat, régi képeslapokat, metszeteket, plakátokat, hanglemezeket, CD-t, DVD-t. Díjtalan kiszállás. Tel.: 302-0862; 332-0243.

Felszámolásból új blúzok, pulóverek, szoknyák, népművészeti terítők, ajándékok olcsón kaphatók. Tel.: 20-20-626, Farkasné, Hattyú u. 17/a.

OKTATÁS

Budai Ring Autósiskola az Ön szolgálatában! Tel.: 2020-521; 214-7004 13-tól 19 óráig.

Autósiskola! Diákoknak 50% kedvezmény. Tanfolyamok folyamatosan indulnak. Batthyány u. 12. Tel.: 201-2929.

VEGYES

Szeretettel várunk mindenkit, aki társkereső szolgálatunkat igényli. Értékrendünk a megbízhatóság. Györgyi Asszony Házasság és Társkereső Szolgálat. Tel.: 326-5989 reggel 8-10-ig, este 20-22-ig.

Egyszobás lakásomat rendbetartó bejárónő keresek egy személyhez. Vár környékén lakó állatszeretőt, hetente 1 alkalomra, 3-4 órára, 200,- Ft-os óradíjjal. Tel.: 3-753-443.

A különleges méterárú

Mi felkészültünk
a télre és az ajándékozásra
a különleges méterárú
boltjában.

A sláger az Ön
millenniumi nadrágja lesz
2.990,- Ft-ért.

Kapható november 20-tól.

Érdemes benézni hozzánk!

1013 Budapest, Attila út 15.

Telefon: 212-9606

Nyitva: hétfőtől csütörtökig 9.00-18.00-ig,
pénteken 9.00-16.00-ig

TYPO ART STUDIO

400 kényelmes parkolóhely a Délinél a WIPARK Krisztina Garázsban,

közvetlenül az M2 metró végállomásánál, a hotel Mercure mögött.

- 24 órás nyitva tartás (250,- Ft/óra, napi 2.000,- Ft, heti 8.000,- Ft).
- Bérletek (egész nap: 24.375,- Ft/hó; csak éjjel: 12.200,- Ft/hó; nov.-márc. +20%).
- Nagy biztonság, felügyelet személyzettel és kamerákkal, képrögzítéssel.
- JÁRMŰLOPÁS ÉS NAGYKÁROK ELLEN BIZTOSÍTÁS - INGYEN!!!

AKCIÓ!!!



GÉPKOCSIK TÉLI TÁROLÁSA: 16.000,- FT/HÓ
(AZ AUTÓ NÉGYSZER HAVONTA KIVIHETŐ)

WIPARK Krisztina Garázs

I. ker. Kosciusko Tádé u. 15. Telefon: 487-60-10, fax: 487-60-12

EGÉSZSÉGES ÖRÖMÖK

1016 Bp. MÉSZÁROS U. 6. TEL.: 201-41-31

NYITVA: H-P: 9-19^h; SZ: 9-14^h

- | | |
|-------------------------|------------------|
| ◊ REFORMÉLELMISZEREK | ◊ GYÓGYVIZEK |
| ◊ KENYEREK-SÜTEMÉNYEK | ◊ ILLÓOLAJOK |
| ◊ GYÓGYKOZMETIKUMOK | ◊ SZÓJA-TOFU |
| ◊ ZÖLDSÉG-GYÜMÖLCSLEVEK | ◊ MÉZEK-LEKVÁROK |
| ◊ MAGVAK-PELYHEK-MÜZLIK | ◊ GYÓGNÖVÉNYEK |
| ◊ TÁPLÁLÉK-KIEGÉSZÍTŐK | |

EGYÉB TERMÉSZETES KÉSZÍTMÉNYEK
LÁTOGASSON BE HOZZÁNK!

R
E
F
O
R
M
É
L
E
L
M
I
S
Z
E
R

PROSEC Biztonságtechnikai Kft.

Fő tevékenységünk:

- Elektronikus riasztó-rendszerek telepítése (DSC, Paradox)
- Távfelügyelet
- Kivonuló járőrszolgálat (csak Budán)

Egyéb tevékenységünk:

- Kamerás biztonsági rendszerek telepítése
- Tűzvédelmi és beléptető-rendszerek kivitelezése
- Videó- kaputelefonok telepítése
- Fegyveres és kutyás objektum- és területőrzés

Díjmentes felmérés, árajánlatadás és vagyonvédelmi szaktanácsadás!

Amire vállalkozunk:

- A védett objektumokba telepített elektronikus riasztó-rendszerek jelzéseinek tűz, támadás, orvosi segítség-kérés, kényszeres nyitás, betörés, a riasztó rongálása, villamos hálózat kiesése, akkumulátor feszültség csökkenése, a rendszer be- és kikapcsolása, egyéb, az ügyfél által fontosnak tartott jelzés fogadása, a jelzések feldolgozása
- A jelzéseket hálózati telefonvonalon fogadjuk
- A jelzések alapján a szükséges intézkedések megtétele (fegyveres járőr helyszínre küldése, ügyfél vagy megbízottjának értesítése, hatóság vagy szakszolgálat helyszínre hívása)
- A jelzések, intézkedések regisztrálása

Ahogy végrehajtjuk:

- A 24 órás szolgálati rendben dolgozó Űgyelet 4 különböző járőrbázisról tud egy időben fegyveres járőrpárt indítani URH rádióon
- A jelzés vételétől számított 10 percen belül a védett objektumhoz érkezünk
- A tettenért elkövetőt elfogjuk és átadjuk az illetékes hatóságnak, a helyszínt a tulajdonos megérkezéséig biztosítjuk
- Intézkedéseink szakszerűségéért és gyorsaságáért (1 millió forintos értékhatárig) szerződésben rögzített felelősséget vállalunk.

Iroda: 1016 Bp. Tündérlaki mélyút 2. Tel.: 361-3885 Fax: 361-3884

Távfelügyeleti központ: 1024 Rómer Flóris u. 8. (a rendőrség épületében)

A tevékenység végzésére jogosító rendőrhatalósági engedély száma: BRFK XI. ker. R.kap. 151/2-70)1995.

www.prosec.hu e-mail cím: prosec@mail.matav.hu